

YILDIZLARI EN SON NE ZAMAN GÖRDÜNÜZ?

Şehrin ışıklarının yıldızların ışığını boğduğu zamanlarda ışık kirliliği konusu giderek önem kazanıyor. **SAYFA 10**

TÜRKİYE'NİN 21 YILLIK İNTERNET SERÜVENİ

İlk İnternet bağlantısını 1993 yılında gerçekleştiren Türkiye'de İnternet teknolojisinin geçirdiği süreç haberimizde... **SAYFA 11**

**Gazi Mustafa Kemal Atatürk Vefatının
76. Yılında Saygıyla Anıldı** **SAYFA 2**

**ÜNİVERSİTE
TÜBAD'dan Anadolu'ya
Teşekkür Plaketi** **SAYFA 3**

Ömer Durna ile Kariyer Uçuşu

**Gönüllü Toplumsal Hizmetler
Kulübü'nden Maide Bolel
Huzurevi'ne Ziyaret**

**ÖZNESİ KADIN OLAN
BİLGİ ÜRETİM MERKEZİ: AKAUM** **SAYFA 5**

**KÜLTÜR & SANAT
Anadolu Duo Grubundan
"İki Piyano Konseri"** **SAYFA 9**

Anadolu'da Gitar Konseri

Kaya Kılıç'tan "Klarnet Resitali"

Evllya Çelebi'nin İzinden

**"Karşı Duvarlar" sanatseverlerle
buluştu**

**SPOR
DOĞA İLE İNSANI BULUŞTURAN
SPOR "ORYANTRİNG"** **SAYFA 14**

**ÜNİVERSİTEDEN
ÖYKÜLER
KAMPÜSTE SONBAHAR** **SAYFA 16**

**"6. Kaligrafi ve Tipografinin
Sanatsal Yansımaları"
gerçekleştirildi**

SAYFA 3

TÜRKİYE'NİN İLK TÜRK BUHARLI LOKOMOTİFİ "KARAKURT"

SAYFA 6-7

Renkli Camların Büyülü İsmi VİTRAY

SAYFA 8-9

**// İLKELERİMDEN
HIÇ
VAZGEÇMEDİM //**

Bülend KARPAT

SAYFA 15

SUNANATOLIA 2'NİN BÜYÜK BAŞARISI

SAYFA 4

Gazi Mustafa Kemal Atatürk Vefatının 76. Yılında Saygıyla Anıldı

Gülçin SAKARYA

Büyük Önder Atatürk'ün ebediyete intikalinin 76. yıldönümü anma töreni, Anadolu Üniversitesi Atatürk Meydanı önünde Atatürk Anıtı'na Çelenk Sunumu ve saygı duruşuyla başladı. İl protokolünün, Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi'ne (AKM) intikal etmesinin ardından AKM Opera ve Balo Salonu'nda Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Sahne Sanatları Bölümü Koro Şefi Gülsevin Doğanay önderliğinde, Anadolu Üniversitesi Çok Sesli Gençlik Korosu İstiklal Marşı'nı seslendirdi. Şefliğini Anadolu Üniversitesi Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı Başkanı Murat Sümer'in yaptığı klasik müzik dinletisinde, Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası (ASO) tarafından, Ulvi Cemal Erkin'in Sinfoniyetta eserinin Allegro ve Adagio bölümleri ve Samuel Barber'den Adeagio seslendirildi. Tören, Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Ana Sanat Dalı Öğretim Üyesi Doç. Erol İpekli'nin "Atatürk ve Sanat" adlı sunumuyla sona erdi.

Atatürk'ü Anma Töreni'ne, Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Korgeneral Nihat Gökmen ve eşi (Garnizon Komutanı vekili olarak), Hüseyin Erdemir (Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkan Vekili olarak), İl Cumhuriyet Başsavcısı Ferhat Kapıcı, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, Odunpazarı Kaymakamı Abdullah Selim Parlar, Tepebaşı Kaymakamı Mustafa Ünal, İl Jandarma

Komutanı Albay Ufuk Özsoy, İl Emniyet Genel Müdürü Mustafa Şahin, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcıları, Anadolu Üniversitesi senato ve yönetim kurulu üyeleri, TSK mensupları, daire başkanları, müdürler, öğretim üyeleri ve Anadolu Üniversitesi öğrencileri katıldı.

"Sanatsız yaşayan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir"

Doç. Erol İpekli, Atatürk'ün yaptığı yeniliklerden bahsederek başladığı konuşmasında şunları dile getirdi: "Atatürk'ün ifade ettiği gibi çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma amacı doğrultusunda, toplumun yapısına uygun olan değerlerin korunması ilkesi benimsenir. Atatürk'e göre çağdaşlaşmanın yozlaşmaması, ulusal değerlerle beslenen tarihsel bir tabana oturtulmasına özen gösterilmelidir. Yani Atatürk çağdaşlaşmayı bir bütün olarak görmüştür. Bu bütüncül bakış açısı içinde Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür diyerek, güzel sanat alanındaki çalışmalara önem vermiş ve bizzat yönlendirmiştir. Ona göre bir millet sanat ve sanatkardan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz."

Anadolu Üniversitesi'nin ülkemizin tek üniversite tiyatrosuna, az sayıda bulunan senfoni orkestralarından birine sahip olmasının sanat alanında yapılan nitelikli çalışmaların önünü açacağını vurgulayan Doç. İpekli, "Türk kültürünü, çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarmak ancak kültür ve sanat çalışmalarıyla mümkün olabilir. Çağdaş uygarlık yolunda özünü milli kültürden alan ülke koşullarına uygun, yaşamsal önem taşıyan gerçekçi bir özellik taşımaktadır. Çünkü ona göre sanatsız yaşayan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir. Büyük Atatürk'ün aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum." diyerek konuşmasını bitirdi.

Geçen sayımızda bu sayfada yer alan "Hindistan'da Futbol" yazımızın kaynakçası:
Kaynak: <https://twitter.com/takimoyunuorg>
<https://www.takimoyunu.org>

KÜNYE

ANADOLU HABER

Sahibi

Anadolu Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN

Genel Yayın Yönetmeni

İletişimden Sorumlu Rektör Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Barış KILINÇ

Haber Merkezi ve Genel Yayın
Koordinatörü
Uzman Elif Pınar KILINÇ

İstihbarat Şefi
Yasemin CANBOLAT

Gazete ve Dergi Koordinatörü
Yazı İşleri Müdürü
Arş. Gör. Sibel KURT

Sosyal Medya
Koordinatörü
Uzman H. Hande KAYNAR

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürü
Arş. Gör. M. Çağatay TOK

Görsel Tasarım

Emre ÖZGÜL - Fırat SOSUNCU - Esra ÖĞÜLMÜŞ

EDİTÖRLER

Üniversite
Duygu
KEÇELİ

Şehir
Gökhan
AKKURT

Kültür Sanat
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Çevre ve Ekoloji
Arş. Gör. İpek
KUMCUOĞLU

Bilim ve Teknoloji
İlker
ŞEKERCİOĞLU

Ekonomi
Arş. Gör. Sibel KURT
Sedef ORAL

Spor
M. Sezer
KIZILATEŞ

Etkinlik Haberleri
Sedef
ORAL

Fotoğraf
Murat
SARIYILDIZ

Türkçe Editörleri: Emine KOYUNCU, Hatice ÇALIŞKAN KÖKEN

Yayın Türü: Yerel süreli yayın
Yıl: 16 Sayı: 716
Basım tarihi: 17 Kasım 2014
Pazartesi günleri yayımlanır

Anadolu Üniversitesi
Basımevinde
10.000 adet basılmıştır.
ISSN 1302-0005

Telefon: 0.222 335 0580 - 2496
0.222 335 28 00
e-mail: haber@anadolu.edu.tr
hamer@anadolu.edu.tr

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Telefon: 0.222 335 05 80 - 2484

“6. Kaligrafi ve Tipografinin Sanatsal Yansımaları” gerçekleştirildi

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü tarafından 6'ncısı düzenlenen “Kaligrafi ve Tipografinin Sanatsal Yansımaları” etkinliği kapsamında “Kaligrafi ve Tipografinin Sanatsal Yansımaları” konferansı Salon Anadolu’da gerçekleştirildi. Konferansın açılışında Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan konuştu.

“Anadolu Üniversitesinin en önemli üstünlüklerinden bir tanesi bilimsel araştırma, eğitim-öğretim faaliyetlerinin yanı sıra Güzel Sanatlar Fakültesi, Devlet Konservatuvarı gibi birimleri kültüre, sanata verdiği önem ve bilimsel faaliyetlerle sanatsal faaliyetleri bütünleştirici rol oynamasıdır.” diyen Prof. Dr. Naci Gündoğan, “Güzel

Sanatlar Fakültesi tarafından düzenlenen ve Yunus Emre temasıyla ele alınan kaligrafi ve tipografinin sanatsal yansımaları etkinliği bu etkinliklerden sadece bir tanesidir. Sanatsal niteliklerimizin böyle bir etkinlik ve özgün bir temayla yeniden sanatseverlerin takdirlerine sunuluyor olması özellikle ve öncelikle kendi kültürel mirasımız açısından son derece önemlidir ve değerlidir. Üniversitemiz bu mirasla emsal olmuş nesiller yaratma ideali ile kurulduğu günden bugüne sıkı sıkıya bağlı kalmıştır.” şeklinde konuştu.

“Eskişehir kaligrafi, tipografi, hat ve Yunus Emre kokacak”

Etkinlikte emeği geçen herkese teşekkür ederek konuşmasına başlayan Anadolu Üniversitesi Güzel

Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, organizasyon hakkında şunları dile getirdi: “Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü’nün 6'ncısını gerçekleştirdiği uluslararası “Kaligrafi ve Tipografinin Sanatsal Yansımaları” etkinlikleri, Yunus Emre etkinlikleri sürdürülebilirliği ve içeriği açısından da büyük önem taşımaktadır. Geçmişte ustadan çırağa öğretimiyle gelen hat ve yazı bu etkinlikte ustaları, işin eğitimini veren öğretim elemanlarını ve sanatçıları bir araya getirmektedir. Geleneksel ve çağdaş kaligrafik ve tipografik yorumların yer aldığı sergi yazı sanatına ilgiyi çekmesi açısından önemli rol oynamaktadır.”

Festival havasında bir etkinlik

yaşanacağını belirten ve etkinlik süreci hakkında bilgi veren Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölüm Başkanı Prof. T. Fikret Uçar ise “Hafta içinde Eskişehir buram buram kaligrafi, tipografi, hat ve Yunus Emre kokacak. 6'ncısını gerçekleştireceğimiz etkinliğimizde, sanatçı ve tasarımcılar yeniden Yunus’un kapsayıcı ve kavrayıcı çağrısına kulak verdi. Sevgi, aşk, bağışlama ve hümanizm kokan sözlerini kendi bakışlarıyla biçimlendirdiler.” sözleriyle duygularını aktardı.

Serginin ardından “Ustalarla Beş Çayı”

Etkinlik kapsamında düzenlenen “Uluslararası Kaligrafi ve Tipografinin Sanatsal Yansımaları Yunus Emre Etkinlikleri” sergisi de

Çağdaş Sanatlar Müzesi’nde açıldı. Serginin açılışına Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Sadettin Aygün, Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü Başkanı Prof. T. Fikret Uçar ve eserleri bulunan sanatçılar katıldı.

Etkinliğin bir diğer gününde ise Abdullah Taşçı, Mustafa Eren, Yrd. Doç. Dr. Savaş Çevik, Şinasi Acar, Ali Rıza Özcan, Erhan Olcay ve Emrah Yücel gibi sanatçıların katıldığı “Ustalarla Beş Çayı” çalıştayı Güzel Sanatlar Fakültesi (GSF) Desen Atölyesi’nde gerçekleştirildi.

Haber: İrem ENGİN, Esen ÖZAY, Işıl AKIN, Işık AKDOĞAN

TÜBAD’dan Anadolu’ya Teşekkür Plaketi

Türkiye Basketbol Antrenörleri Derneği (TÜBAD), Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan’a ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Zafer Asım Kaplancıklı’ya basketbola verdikleri destekten ötürü teşekkür plaketi verdi.

5 Kasım Çarşamba günü Ana-

dolu Üniversitesi Rektörlük Binası’nda gerçekleşen ziyarette, Türkiye Basketbol Antrenörleri Derneği Yönetim Kurulu Üyeleri Aydın Örs, Bülend Karpaz, Çetin Yılmaz, Hakan Yavuz ve Hayri Solmaz yer aldı. Ziyarete ayrıca Anadolu Üniversitesi Sağlık Kültür ve

Spor (SKS) Daire Başkanı Celal Avni Öztürk, Anadolu Üniversitesi Spor Birliği Başkanı Yrd. Doç. Dr. Muzaffer Öğütveren ve Anadolu Üniversitesi Erkek Basketbol Takımı Başantrenörü Rıza Solmaz da katıldı.

Haber: Anıl Aksoy

Anadolu Üniversitesi “Ömer Durna ile Kariyer Uçuşu” adlı seminere ev sahipliği yaptı

Anadolu Üniversitesi, Havacılık Kulübü’nün gerçekleştirdiği, “Ömer Durna ile Kariyer Uçuşu” adlı seminere ev sahipliği yaptı. Yabancı Diller Yüksekokulu Çok Amaçlı Salon’da yapılan ve Sivil Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin

ağırlıklı olduğu seminerde Ömer Durna, öğrencilere hayat hikâyesi ve deneyimlerini aktardı.

“Paylaşmayı, bilgi ve tecrübenin zekâtı olarak görüyorum”

Ömer Durna seminerle ilgili olarak, “Öncelikle sivil havacılıkla ilgili öncü üniversitelerden olan

Anadolu Üniversitesi’nde olmak ve burada genç havacılarla bir şeyler paylaşmak benim için büyük bir keyif. 30 yıldır Türk sivil havacılığında görev yapıyorum ve bu süreçte yaşadıklarımı anlattığımda, binlerce kişiden iki kişi bile beni anlasa bu bana büyük mutluluk veriyor. Ayrıca paylaşmayı, bilgi ve tecrübenin zekâtı olarak görüyorum ve bu amaçla buradayım.” dedi.

Anadolu Üniversitesi Havacılık Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi Ekrem Aktürk ise “Havacılık Kulübü olarak THY Antalya Bölge Müdürü Ömer Durna’yı konuk ettik. Kendisi bizlere tecrübelerini aktardı. Onun gibi kariyerli ve tecrübeli bir konuğu ağırlamış olmaktan mutluluk duyuyoruz.” şeklinde konuştu.

Seminer sonunda Havacılık Kulübü, Ömer Durna’ya teşekkür plaketi verirken yapılan çekiliş ile Ömer Durna, katılımcılara uçak bileti ve uçak maketi hediye etti.

Haber: Onur DEMİR

Gönüllü Toplumsal Hizmetler Kulübü Maide Bolel Huzurevi’ni unutmadı

Gönüllülük faaliyetlerini esirgemeyen Anadolu Üniversitesi Gönüllü Toplumsal Hizmetler Kulübü (GTHK) üyeleri, Maide Bolel Huzurevi sakinlerini bu yıl da unutmadı. Kongre Merkezi Kırmızı Salon’da Maide Bolel Huzurevi’ndeki yaşlı insanlar için film gösterimi yapıldı.

GTHK Başkanı Turgut Topçuoğlu etkinlikle ilgili olarak şunları söyledi: “Huzurevi ortamından biraz olsun uzak kalıp gençlerin arasında birtakım aktivitelere zaman ayırmayı seven yaşlı insanlarımızı mutlu etmek biz gençlerin görevi.

Biz kulüp olarak, onların da eğlenceli anlar yaşaması gerektiğine inanıyoruz. Dolayısıyla tüm çabamız bunu gerçekleştirmek. En çok film izlemeyi sevdiğimiz için onların eğleneceğini düşünerek ‘Düğün Dernek’ isimli komedi türünde bir film seçtik. Eğlenceli vakit geçirdiklerini umuyorum.”

Huzurevinden gelip öğrencilerin arasında vakit geçirmekten hoşlandıklarını belirten huzurevi sakinleri ise “Bu aktiviteler bizim için moral oluyor. Hayata bakış açımız değişiyor.” diye konuştu.

Haber: Göze ÇİÇEK

SUNANATOLIA 2'NİN BÜYÜK BAŞARISI

Sasol
SolarChallenge
South Africa

Anadolu Üniversitesi Güneş Takımı, "Sunanotolia 2" aracıyla çevreci başarısına bir yenisini daha ekledi. Sasol Solar Challenge güneş arabaları yarışına katılan ilk Türk takımı olma unvanı ile yarışmayı 2. sırada tamamladı.

Duygu KEÇELİ

“

Anadolu Güneş Takımı, Sunatolia 2 adlı aracıyla 8 gün süren yarışta hiçbir teknik aksaklık yaşamadı ve bu performansıyla büyük övgü topladı.

”

Anadolu Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Altyapı Projesi olarak desteklenen ve Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Emrah Dölekçekiç'in danışmanlığını yaptığı güneş arabaları projesinde, öğrenciler takım çalışmasının güzel bir örneği sergiliyorlar.

Anadolu Güneş Takımı, 27 Eylül – 4 Ekim tarihleri arasında Güney Afrika Cumhuriyeti'nde düzenlenen Sasol Solar Challenge güneş arabaları yarışını büyük bir başarıya imza atarak 2. sırada tamamladı. Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencilerinden oluşan 13 kişilik ekip 8 günlük zorlu yarışın ardından en çok kilometre yapan ikinci takım olarak 2. lik ödülünün sahibi oldu. Takım böylece bu yarışa katılan ilk Türk takımı

olma ünvanını da elde etti.

Güney Afrika'nın Pretoria şehrinden başlayarak 8 gün sonunda Cape Town'da son bulan yarış boyunca takımlar, her günün sonunda rota üzerinde bulunan şehirlerdeki kontrol noktalarına ulaşmayı hedeflediler. Şiddetli yağmur ve yer yer sert kum fırtınaları altında gerçekleşen birinci günün sonunda, Anadolu Güneş Takımı durmaksızın yol katederek ilk günü 430 km ile birinci takımın sadece 7 km ardında tamamladı. Gün boyunca sergilemiş olduğu üstün performansı ile Anadolu Güneş Takımı, yarış komitesinden ve diğer katılımcılardan tam not aldı. Zorlu hava ve yol şartlarıyla mücadelenin ön planda olduğu yarışta 8 gün boyunca pozisyonunu koruyan takım 2733 km yol katetti.

"Sunanotolia 2" adlı aracıyla 8 gün süren yarışta hiçbir teknik aksaklık yaşamayan ve bu performansıyla büyük övgü toplayan Anadolu Güneş Takımının kaptanı Kerim Peker, "Yarış öncesi süreçte gerçekleştirdiğimiz yoğun test sürüşleri

bu başarıyı elde etmemizde çok etkili oldu. Bu vesileyle test sürüşleri için bize olanak sağlayan Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanlığına ve Anadolu Üniversitesi Havaalanı yetkililerine katkılarından dolayı çok teşekkür ederiz." diye konuştu.

Mekanik tüm aksamaları takım üyeleri tarafından tasarlanarak Anadolu Üniversitesi atölyelerinde üretilen aracın, yapılacak iyileştirmelerin ardından önümüzdeki yıl Avustralya'da düzenlenecek olan "World Solar Challenge" güneş arabaları yarışında ülkemizi tekrar temsil etmesi bekleniyor.

Elektrik Elektronik, Malzeme Bilimi, Endüstri ve Kimya Mühendisliği lisans öğrencilerinden oluşan Güneş Arabası Takımının başarılı öğrencileri: Mehmet Kerim Peker (Takım Kaptanı), Tolga Çevik, Sinem Şenyurt, Ahmet Cihat Bulut, Eren Dağoğlu, Furkan Ağyürek, Cevahir Yıldırım, Efcan Güner, Uğur Kotanak, Tolgahan Diş, Eray Birer, Şeyma Fırat, Doğuşcan Engin'dir.

ÖZNESİ KADIN OLAN BİLGİ ÜRETİM MERKEZİ: AKAUM

Göze ÇİÇEK

Kendisini sosyal bilimlerde ayrı bir disiplin olarak kabul ettiren kadın çalışmaları, sosyal bilim açısından güçlü ve birçok araştırma merkezi bulunan Anadolu Üniversitesinde, AKAUM'un kurulmasıyla birlikte daha ayrıntılı olarak mercek altına alınmaya başlandı.

1970'lerde Batı'da yeniden canlanan feminist hareketin kazanımlarından birisi de üniversitelerde Kadın Çalışmaları birimlerinin açılması oldu. Kadın Çalışmaları birimleri, üniversiteyi hem üretim hem de mücadele alanı olarak gören yaklaşımla çoğunlukla disiplinlerarası bir alan olarak faaliyet gösterdi. Üniversitemiz bünyesinde de 2010 yılında, Anadolu Üniversitesi Kadın Çalışmaları ve Uygulamaları Merkezi (AKAUM) adıyla bu konuda çalışmalar yürüten birim kuruldu. Hem özel alanda hem de kamusal alanda her çeşit ayrımcılıktan uzak, eşitlikçi, haklara saygılı ve özgürlükçü bir toplum anlayışı benimseyen birim; toplumsal yaşamın ekonomik, politik ve toplumsal/kültürel her alanında kadın sorunlarını bilimsel yöntemlerle araştırmak, söz konusu sorunları görünür kılmak ve çözüm önerileri üretmek için çalışmalar yürütüyor. Bu bağlamda aktif olarak çalışan AKAUM, yıl içerisinde çeşitli bilgilendirme toplantıları, konferanslar ve toplumsal cinsiyet ve medya atölyesi düzenliyor. Bunun yanı sıra öznesi ve konusu kadın olan sergiler, film gösterimleri ve söyleşiler gerçekleştiriyor.

AKAUM Yönetim Kurulu ise Merkez Müdürü Doç. Dr. İncilay Cangöz, Müdür Yardımcısı Yard. Doç. Dr. Hatice Yeşildal, Prof. Dr. Serap Suğur, Yrd. Doç. Dr. Kıvılcım Turanlı ve Yrd. Doç. Dr. Bahattar Aslan olmak üzere beş kişiden oluşuyor. Merkezin kurucuları arasında yer alan İletişim Bilimleri Fakültesi Basın ve Yayın Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İncilay Cangöz'le AKAUM'un faaliyetleri ve işleyişi üzerine konuştuk.

Anadolu Üniversitesinde niye böyle bir merkez kuruldu?

Kendisini sosyal bilimlerde ayrı bir disiplin olarak kabul ettiren kadın çalışmaları, pek çok araştırma merkezine sahip olan ve sosyal bilim açısından güçlü bir üniversite olan Anadolu Üniversitesinde, 2010 yılında Kadın Çalışmaları ve Uygulamaları Merkezi çatısında toplandı. Türkiye'de 1980'lerde ortaya çıkan kadın hareketinin üniversiteyle ilişkileneceği 80'lerin sonunu buldu. 80'lerde Türkiye'de kadın hareketleri ivme kazandı ve 80'ler sonrasında ise aktivizme ve Sivil Toplum Kuruluşlarına paralel olarak üniversitelerde de kadın çalışmaları görülmeye başlandı. Bu noktada AKAUM, Üniversitemizde, kadın çalışmaları için özel olarak kurulan bir merkez. Kadın çalışmalarının Anadolu Üniversitesinde de ivme kazanması isteği merkezin kurulmasının ana sebeplerinden biri. Anadolu Üniversitesinin kadın

çalışmaları bağlamında asıl çabası, öznesi kadın olan bilgi üretmek. Toplumsal yapı içerisinde kadın ile erkek arasındaki eşitsizliğin görünür kılınması gerekiyor. Özellikle Fransız Feministler tarafından ya da ikinci feminist dalga tarafından vurgu alan nokta, tüm söylem ve anlatıların arka plan açısından hem mitolojide hem de tek tanrılı dinlerde erkek anlatıya yer verilmesi. Yani Sosyal Bilimleri referans aldığımızda karşımıza erkek bakışıyla erkek bilim insanları tarafından oluşturulmuş bir anlatı çıkıyor. Aslında sosyal gerçeklik dediğimiz kadın ve erkek tarafından farklı deneyimleniyor ve daha da önemlisi; farklı deneyimlenmenin dışında, kamu kaynakları söz konusu olduğunda kadın burada özne olarak dezavantajlı konumda kalıyor. Onun için toplumsal yapı içindeki bu eşitsizliğin görünür kılınması gerekiyor. Tabii görünür kılınması da yeterli değil. Eğer bir meseleyi görünür kıldıysanız çözüm açısından politika da üretmeniz bekleniyor. Feminist öğretilerdeki eşit dengeler de bu konu üzerinde duruyor.

Peki, neler yapıyoruz?

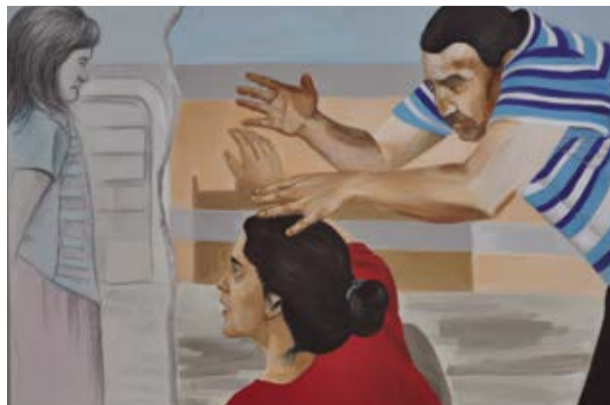
Üniversitelerdeki kadın çalışmaları merkezlerinin misyonu, sorunları görünür kılmak ve onun için de politika önerileri geliştirmek ve bu anlamda bilgi üretmek. AKAUM da bu amacı benimseyerek çalışmalarını yürütüyor. Merkezin yürüttüğü faaliyetler de öğrenciler de zaman zaman destek verebiliyor. Örneğin; "Öznesi kadın olan bilgi üretmek" fikriyle oluşturulan bir proje öğrencilerle birlikte gerçekleştirildi. Projenin konusu ise Üniversitemizde çalışan kadınların yöneticiliğe bakışlarıydı. Projede, cam tavan sendromu denilen konuyla ilişkili olan literatür taraması yapıldı, kadın ve yöneticilik konusunda bir çalışma ortaya çıkarıldı. Projenin sonuçları ise 2013 yılındaki 8 Mart etkinliklerinde paylaşıldı. AKAUM tarafından yapılan, raporu hazırlanan ve onaylanan projenin yayın olarak da çıkması planlanıyor.

“AKAUM, Üniversitemizde, kadın çalışmaları için özel olarak kurulan bir merkez. Kadın çalışmalarının Anadolu Üniversitesinde de ivme kazanması isteği merkezin kurulmasının ana sebeplerinden biri.”

“Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırı Yönergesi'yle her zaman mağdurun yanında”

AKAUM'un şu anki gündeminde ise üniversitelerde hem akademik ve idari çalışanlara hem de öğrencilere karşı cinsel taciz ve saldırı var. Bu konuda çalışan ve öğrenci olarak kadın ancak AKAUM'un hazırladığı yönergede kadın sözcüğü kullanılmıyor. Öğrencilerin bu konuda haberdar olması ve yalnız olmadıklarını bilmeleri, merkez için çok önemli. Özellikle flört şiddeti, üniversitelerde dâhil her yerde yaygın olarak görülüyor. Şiddetin mağduru ağırlıklı olarak kadın ancak AKAUM'un hazırladığı yönergede kadın sözcüğü kullanılmıyor.

Hazırlanan yönergede hukuk dilini benimseyerek sadece kişi üzerinden hareket eden merkez, tacizden her kim mağdur olursa onun adına şikayette de bulunup konunun takipçisi oluyor. Dolayısıyla kişiler, yönergeden hareketle ister kendi birimlerine ister Rektörlük Hukuk Müşavirliğine ister Kadın Çalışmaları Merkezine rahatlıkla başvurabilir. Bu bağlamda AKAUM, her birimde bununla ilgili bilgilendirme toplantıları düzenledi.

TÜRKİYE'NİN İLK TÜRK BUHARLI LOKOMOTİFİ "KARAKURT"

Eda ÇAVUŞ

Eskişehir Türk Lokomotif Sanayinin sembolü ve ilk Türk buharlı lokomotif Karakurt, Osmanlı'nın "kara trenli" günlerinden, günümüz Türkiye'sinin yüksek hızlı trenli günlerine yapılan siyah beyaz bir yolculuğun hikâyesidir. Türk tarihinde başta ismi olmak üzere hep "kara" olarak anılan ve lokomotif sanayinin sembolü olan ilk kara tren Karakurt, aslında Türk tarihinde ulaşım anlamında açılan beyaz bir sayfa olarak tarihî önem taşır.

Takvimler 1957'yi gösterdiğinde Eskişehir'de yükselen sevinç sesleri sadece şehrin tarihi açısından değil, Türk tarihi için büyük önem taşıyacak bir gelişmenin habercisidir. Almanlar tarafından Anadolu-Bağdat demir yolu ile ilgili olarak buharlı lokomotif ve vagon tamiri ihtiyacını karşılamak üzere 1894 yılında küçük bir atölye olarak hayata geçirilen ve bugünkü Türk Lokomotif ve Motor Sanayi'nin (TÜLOMSAŞ) temellerini oluşturan "Anadolu-Osmanlı Kumpanyası", zamanla büyüyerek Türk tarihine nice "Karakurt"ları kazandıracak bir sanayi devi olarak tarih sahnesindeki yerini alır.

Dünyanın demir yolu ulaşımıyla tanışması 1825'te İngiltere'yle başlar ve 25 yıllık bir süreç içerisinde hızla tüm Avrupa'ya yayılır. Varlığını

5 kıtada sürdürme başarısı gösteren Osmanlı İmparatorluğu da demir yolu ulaşımındaki gelişmeleri yakından takip eder ve bu sayede de pek çok alanda hızlı bir adım atmış olur. Ancak bütün bu teknolojik gelişmelerin yanı sıra Osmanlı'nın o dönemde varlığını sürdürdüğü geniş topraklarda sadece 519 km'lik bir hat yer alır. Anadolu topraklarında ise durum daha da üzücüdür, çünkü 519 km'lik hattın 389 km'lik bölümü Köstence-Tuna ile Varna-Ruşçuk arasında yer alırken sadece 130 km'lik kısmı Anadolu topraklarından geçer.

Osmanlı Hükümeti, 19. yüzyılın sonlarına doğru demir yolu ulaşımını Anadolu topraklarında daha etkin ve yaygın bir biçimde kullanabilmek için çalışmalarını hızlandırdı. Bu kapsamda ise hükümetin ilk hedefi Haydarpaşa'yı Bağdat'a bağlamak olur. Bu düşünce aynı zamanda Hindistan'ı Avrupa'ya bağlayacak olan hattın İstanbul'dan geçecek olmasının habercisidir. Bu yönde çalışmalarına başlayan Osmanlı Hükümeti, Anadolu-Bağdat hattının Marmara Denizi havzasına isabet eden Haydarpaşa-Izmit demir yolu hattını 1886 yılında hizmete açar. Bu hattın İzmit-Ankara kısmının inşaat ve işletme imtiyazı 8 Ekim 1888 tarihli fermanla Anadolu Osmanlı Şimendifer Kumpanyası'na verilir. Alman sermayesi ile kurulan aynı kumpanya 15 Şubat 1893 tarihinde aldığı diğer bir imtiyazla Eskişehir-Konya, Alayunt-Kütahya kısımlarını inşa ederek kullanıma açar. Tarihler 29 Temmuz 1896'yı gösterdiğinde ise artık Eskişehir-Konya hattı halkın hizmetindedir.

Eskişehir'de Bir Lokomotif Devinin Doğuşu

Bu çalışmalar sırasında 1894 yılında Almanlar tarafından Anadolu-Bağdat demir yolu ile ilgili olarak buharlı lokomotif ve vagon tamiri ihtiyacını karşılamak üzere Eskişehir'de küçük bir atölye kurulur. Bugünkü TÜLOMSAŞ'ın temelini teşkil eden ve Anadolu-Osmanlı Kumpanyası adı verilen bu atölyede küçük çaplı lokomotif, yolcu ve yük vagonu tamirleri yapılır. Anadolu'nun işgali sırasında 1919'da İngilizlerin eline geçen Anadolu-Osmanlı Kumpanyası, 20 Mart 1920'de Kuvayımilliye tarafından geri alınır ve adı Eskişehir Cer Atölyesi olarak değiştirilir. Türk lokomotif sanayi açısından büyük öneme sahip olan bu küçük atölye, aynı zamanda ulusal güçlerin elinde işgal ordularına karşı büyük bir koz olur. Türk tarihi açısından olduğu kadar İsmet Paşa için de büyük bir öneme sahip olan demir yolu atölyesi, Sakarya Savaşı'nda kullanılacak olan topların hazırlanması için kapılarını ordunun hizmetine açar. İsmet Paşa, o günlerle ilgili olarak "İlk esaslı vazifem orduyu hazırlamaktı. Muhtelif depolarda kamaları alınmış, boru hâlinde bulduğum topların kamalarını Eskişehir Demir yol Atölyesinde yaptırıp ve Sakarya'da kullandım." der.

Hayallerin Gerçeğe Dönüştüğü Yer: "Eskişehir Cer Atölyesi"

Tarih içerisinde çeşitli sebeplerle el değiştirmek zorunda kalan

ancak bütün bu olumsuzluklara rağmen bir milletin tarihine damga vurma başarısı gösteren Eskişehir Cer Atölyesi, 20 Temmuz 1920'de Yunanlıların eline geçer. Türkiye'de çağdaş teknolojiye geçişin ilk ciddi adımlarından biri olma özelliği taşıyan Eskişehir Cer Atölyesi, 2 Eylül 1922'de bir daha el değiştirmemek üzere geri alınır. Bu tarihten itibaren de özellikle Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında Atatürk, demir yollarının Anadolu topraklarında gelişmesine büyük önem verir ve bu önemi şu sözleriyle dile getirir: "Demir yolları bir ülkeyi uygarlık ve refah ışıkları ile aydınlatan kutsal bir meşaledir." Türk milleti artık savaş dönemini geride bırakarak yeni dönem için hızlı bir başlangıç içerisinde. Artık ulusal savaş Atatürk'ün de değimiyle yerini iktisadi savaşa bırakır. Türkiye Cumhuriyeti de bu doğrultuda önemli bir adım atarak, günümüzde de lokomotif sanayinin devi olarak karşımıza çıkacak olan Eskişehir Cer Atölyesi'ni hayata geçirir. Atölyenin faaliyete geçirildiği dönemde aslında belirlenen hedefler dönemin ve ülkenin şartları göz önünde bulundurulduğunda sadece bir hayalden ibarettir. Ancak Eskişehir Cer Atölyesi, 1928 yılına gelindiğinde artık birçok alanda üretimi gerçekleştirebilecek birimlerin de bünyesinde yer almasıyla birlikte, dışa bağımlı olmadan neler yapılabileceğini gösteren bir kuruluş hâline gelir. Atölye, 1925-1928 yılları arasında Kazanhane, Çarkhane, Marangozhane, Köprü, Demiryolu Makası, Kantar ve yol emniyeti ile ilgili malzemeler üretecek birimlerini hizmete sunar. Artık burada yılda 3-4 lokomotif, 30 adet yolcu ve yük vagonu tamiri gerçekleştirilebilen bir seviyeye ulaşılır.

“

İlk esaslı vazifem orduyu hazırlamaktı. Muhtelif depolarda kamaları alınmış, boru hâlinde bulduğum topların kamalarını Eskişehir Demiryol Atölyesinde yaptırdım ve Sakarya'da kullandım.

”

Eskişehir'in Türkiye'ye Açılan Kapısı: "Lokomotif Sanayi"

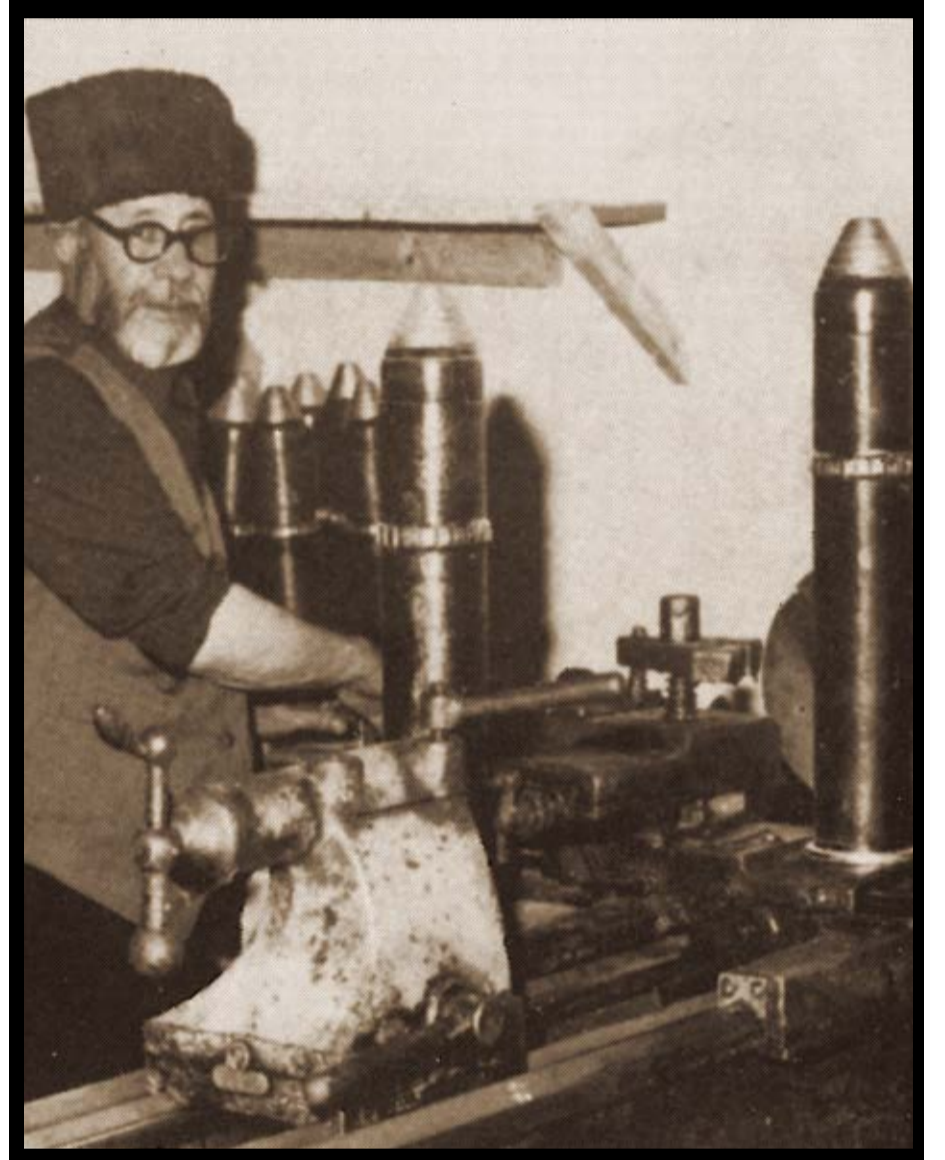
Türkiye ve Eskişehir tarihi açısından büyük öneme sahip olan Cer Atölyesi, ne yazık ki II. Dünya Savaşı'nın etkilerini en derinden yaşıyan kurumların başında gelir. Ülkede topyekün bir seferberlik yaşanırken, bütün ülkede etkili olduğu gibi Eskişehir'de bu ortamdan büyük bir şekilde etkilenir. Cer Atölyesi'nde de geçici durgunluğun yaşandığı bir dönem içerisine girilir. Ancak, bu durgunluk kısa sürede yaşanan atılımlarla birlikte, yerini yeni umutlara ve aydınlık günlere bırakır. Cer Atölyesi, savaş ortamının hâkim olduğu bu dönemde zorlukların aşılmasında büyük rol üstlenir. Bu doğrultuda atölye tarafından öncelikle askere alınan işçilerin yerine altı aylık kurslarla yeni işçiler eğitilir. Yetişmiş insan gücü eğitimini sürekli kılabilmek için gündüzlü ve yatılı Çırac Sanat Okulları açılır. Atölyede kalan ve sayıları da oldukça kısıtlı olan bir grup uzman işçi ise bir yandan

demir yollarına ve orduya eksiksiz bir destek sağlarken bir yandan yeni işçi ve çıraklara öğretmenlik yapar. Kısıtlı olanaklar içerisinde aynı zamanda birçok projeyi de hayata geçirme başarısı gösteren Cer Atölyesi, makine parça ve takım üretiminde Türk tarihinde ilkleri gerçekleştirir. Aynı dönemde atölye bünyesinde kurulan "Kaynak Evi" de dünya standartlarında kaynakçı yetiştiren bir merkez hâlini alır.

Küçük Bir Atölyeden Fabrikaya Geçişin Hikâyesi

Cer Atölyesi, II. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle birlikte yavaş yavaş artık yaralarını sarmaya başlar ve seferberliğin sona ermesiyle birlikte bünyesine dâhil olan işçilerle birlikte öncelikle üretim kapasitesini artırır. Her ne kadar Cer Atölyesi'nin adı atölye olarak anılsa da aslında gerçekleştirdiği faaliyetlerle bir fabrika gibi hizmet vermeye başlar. Atölyede sektörel faaliyetlerinin yanı sıra aynı zamanda bünyesinde oluşturulan kulüpler sayesinde sportif

faaliyetler de gerçekleştirilir. Cer Atölyesi, pek çok alandaki başarısıyla artık Türkiye'nin önde gelen kurumları arasına yerini alır. Ancak Cer Atölyesi için bu başarı yeterli değildir ve elde edilen başarılar daha büyük oluşumların habercisidir. Bundan sonrası için artık atölyenin halkla buluşma vakti gelir. Halkın demir yoluna olan ilgisini artırmak üzere yeni bir proje gündeme gelir ve 1957 yılında Ankara Gençlik Parkı'nda, Cer Atölyesi tarafından üretilen "Mehmetçik" ve "Efe" isimli iki küçük buharlı lokomotif halkın önünde görücüye çıkar. Havuzbaşı ve Esmen adlı istasyonlar arasında hizmet verecek olan bu lokomotifler halkın büyük ilgisini çeker ve bu gelişme aynı zamanda Eskişehir Cer Atölyesi'nin gururu olur. Atölye tarafından atılan bu adım aynı zamanda büyük lokomotif üretebilme fikrini de kuvvetlendirir.

Umutların Gerçeğe Dönüştüğü Proje: "Karakurt"

Eskişehir Cer Atölyesi, büyük zorlukları artık geride bırakıp geleceğe umutla bakmaya başlar. Hayaller geride kalmıştır ve artık gün umutların, hayallerin gerçeğe dönüşme vaktidir. 4 Nisan 1957 tarihinde Eskişehir'de Çimento Fabrikası açılışına katılan dönemin Başbakanı Adnan Menderes, 5 Nisan'da Devlet Demiryolları

Cer Atölyesi'ne bulunduğu ziyarette çeşitli temaslarda bulunur. Ankara Gençlik Parkı'nda, "Mehmetçik" ve "Efe" ismi verilen küçük buharlı lokomotiflerin tanıtım törenine de katılan Menderes, burada atölye çalışanlarından bir istekte bulunur ve kendilerinden bu lokomotifin büyüğünü yapmalarını istediğini

yapıp yapamayacaklarını sorar. İşte, Eskişehir Cer Atölyesi 1958 yılından itibaren artık tarihin tozlu sayfalarında "atölye" olarak anılmak üzere yeniden organize edilir. Eskişehir Cer Atölyesi artık bir atölye olarak çıktığı yola Eskişehir Demiryolu Fabrikası olarak devam eder. Bu hedef kısa sürede meyvelerini vermeye başlar

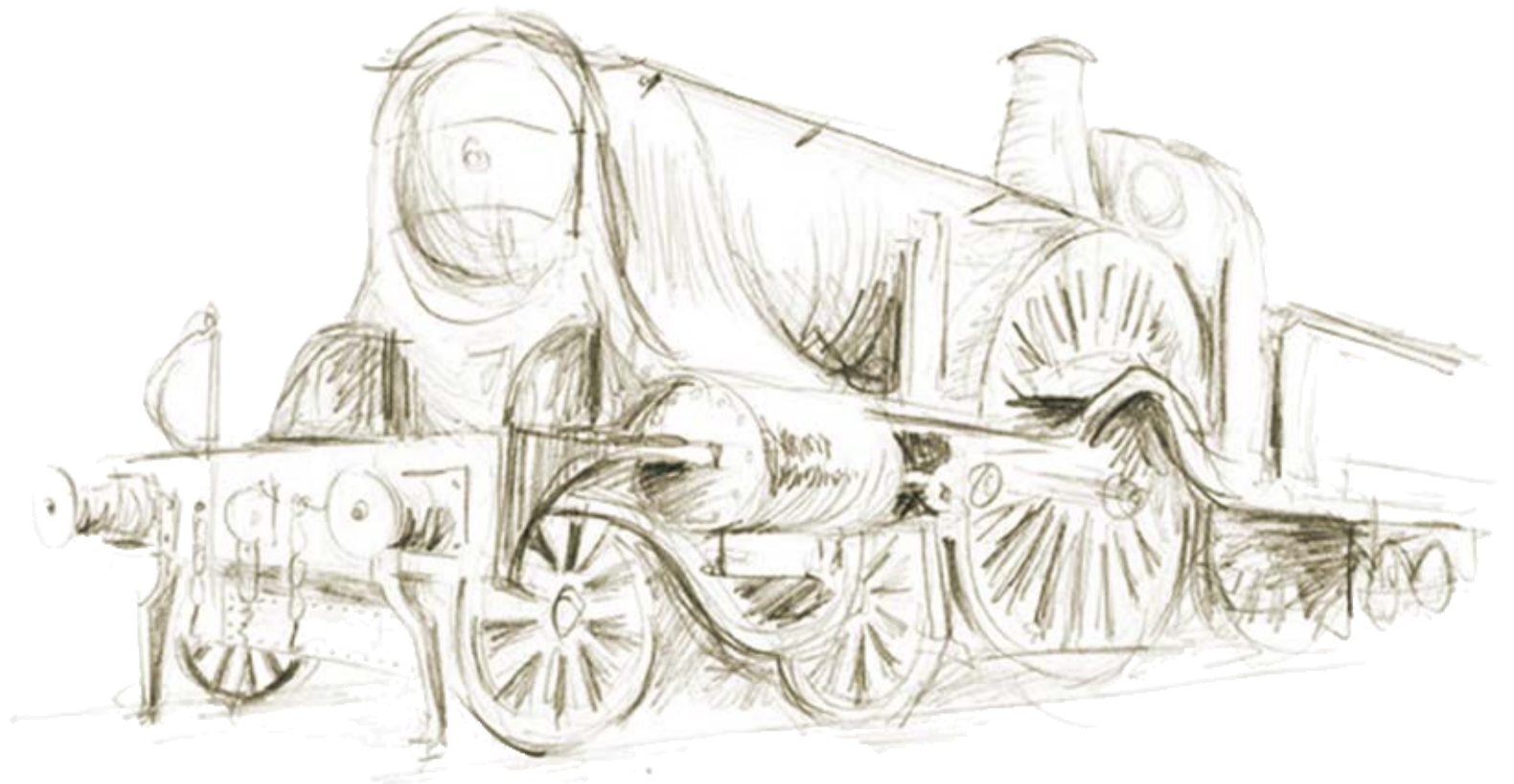
ve 1961 yılında Türkiye, ilk yerli lokomotifi olan Karakurt'a kavuşur. Eskişehir Demiryolu Fabrikası, 1986 yılından bu yana ise Bakanlar Kurulu tarafından kararla Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii (TÜLOMSAŞ) adı altında günümüzde de faaliyet göstermeye devam eder.

Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş.

“

Demir yolları bir ülkeyi uygarlık ve refah ışıkları ile aydınlatan kutsal bir meşaledir.

”

Renkli Camların Büyülü İsmi: Vitray

Tarihi, çok eskilere dayanan vitray sanatının nasıl ortaya çıktığı, ne tür bir çalışma sonucu yapıldığı ve nerelerde kullanıldığına dair pek çok detay bulunuyor.

Gülçin SAKARYA

Vitray denilince pek çoğumuzun aklına camiler, kiliseler ve sarayların muazzam cam görüntüleri gelir. Bu yapıtların bu kadar ihtişamlı ve güzel görünmesinde kuşkusuz vitrayın da büyük bir etkisi vardır. Geçmişte özellikle dinî mekânlarda, saraylarda kullanılan ve zenginliğin bir göstergesi olan bu sanat, günümüzde ise iç ve dış dekorasyonlarda sıklıkla kullanılıyor. Tamamen el işçiliğine dayanan vitray sanatı, mekânı güzelleştirmenin, güneş ışığının yansımalarını farklı renklerle ortaya çıkarmanın yanında, karşısında durup izleyenleri de başka diyarlara götürüyor. Biz de bu sanatın inceliklerini ve detaylarını daha iyi anlayabilmek için Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü öğretim üyesi Doç. Rıdvan Coşkun ile vitray sanatının geçmişten günümüze nasıl şekillendiğini konuştuk.

Vitray, daha çok mekânların güney cephe-

lerinde, gün ışığının en uzun süre etkili olduğu pencerelere ya da mimari olarak vitray için tasarlanmış yerlere yapılır. Tarihteki örneklerine baktığımızda gül pencere olarak adlandırılan ve güney ışığının uzun süren etkisi ile birlikte mekâna yansıyan ışık süzmeleri, vitrayın renkleri ve kompozisyonlarının oluşturduğu armoninin uyumu, dinî mekânlarda kullanılıyor. Kiliselerde daha çok ikonografik betimleme ve temsil içeren biçimlerin kurşun vitraya uyarlanmış görüntüleri kullanılırken camilerde soyut geometrik formların renkli camlar ile oluşturduğu biçimler alçı ya da beton vitraylar ile dekore ediliyor.

Tarihte her sanat dalının ortaya çıkış serüveni olduğu gibi vitray sanatının ortaya çıkışı hakkında da pek çok şey söyleniyor. Kesin bir bilgi olmamakla beraber, cam süsleme sanatının kökeni Doğu Akdeniz'den geliyor ve en eski boyalı vitray örneklerinin 9. ve 10. yüzyıl da yapılmış olduğu biliniyor. Ayrıca vitrayın başlangıcının camın bulunduğu tarihle keşişiyor olabileceği de söyleniyor. Şimdiye kadarki arkeolojik kazılar da bulunan en eski cam ürününün MÖ 5500'lü yıllara ait olduğu ve Mısır'da bulunduğunu ortaya koyuyor. Vitrayın Finike, Yunanistan ve Roma tarafından da kullanıldığı, VII. yüzyıl da Araplar, daha sonrasında ise Türkler tarafından kullanılmış olduğu ve bu dönemlerde sanatsal açıdan çok değerli çalışmaların ortaya konulduğu biliniyor. Osmanlı Devleti'nde ise vitrayın cami, konak, saray, türbe gibi yapıların

yanında köşk, kasr ve kütüphanelerde de sıklıkla kullanıldığı görülüyor.

Vitrayın birçok çeşidi bulunuyor. Bunlardan bazıları: Kurşunla yapılan vitray, kenarları bakır folyo ile sarılan tiffany tekniği, mozaik (sandviç) vitray, alçı vitray, beton vitray ve boyama vitraydır. Türkiye'de en çok kurşun ve tiffany vitray kullanılıyor. Tiffany tekniği daha çok aplik, abajur gibi aydınlatma sistemlerinde sıklıkla uygulanıyor. Vitray, her yere her şekilde uygulanabilecek bir malzeme olarak işlev görüyor. İçeriye ışığın girmesiyle o renkler ve çizgiler görsel bir şölen yaratıyor. Vitray görsel açıdan güzel olmasının yanı sıra yapmak ve uygulamak açısından birçok malzemeye ihtiyaç duyulan bir cam resmi tekniği olarak biliniyor. Genellikle dekoratif bir öge gibi görünen vitrayın sadece dekoratif bir öge olmaktan çıkıp bir yandan da sanat eseri olduğunu Doç. Rıdvan Coşkun şöyle açıklıyor: "Vitray ışıkla yapılan bir resim türüdür. Vitray, gün ışığının değişen renklerine göre farklı yansımalar yaparak (sabah, öğlen ve akşamüstü) izleyici üzerinde farklı etkiler uyandırabilmektedir. Herhangi bir sipariş için olmayan sanatçısının özgün tasarımı ile yapılmış çalışmanın ancak bir sanatçı tarafından yapılması ile o esere sanat eseri diyebilmekteyiz. Bu ilkeler ile yapılmış vitray çalışmaları sanat eseri olabilmektedir." Bunun dışında dekoratif amaçlı yapılan çalışmalar daha çok kişilerin talepleri doğrultusunda gerçekleşir. Aslında kişilerin istekleri de-

koratif vitrayda tasarımları etkiler. Dekoratif anlamda vitray yapan kişi, kendi tasarımlarını yaptıktan çok, vitray yaptırmak isteyen kişinin de taleplerini göz önünde bulundurur. Yapılacak mekânın ışığı, geometrisi, renkleri, mekânda geometrik formlar kullanılmış ise organik formlar ile tasarımın zıtlık ilkelerine göre dizayn edilmesi gibi birçok veri toplandıktan sonra tasarım sürecine geçilir, birebir ölçekli maket tasarımlar oluşturulur ve sunum yapılır. Daha sonra vitray tekniklerinden hangisi kullanılacaksa tasarımlar o teknikler ile yapılacak biçimde yeniden organize edilir.

Kâğıdı Kestiğiniz Gibi Makasla Camı Kesemiyorsunuz

Farklı farklı tekniklerle oluşturulan vitray sanatının yapım aşaması uzun bir süreç gerektiriyor. Vitray yapmadan önce yapılacak çalışmanın bir tasarım süreci oluyor. Kâğıdı makasla kestiğiniz gibi camı elmas ile kesemiyorsunuz. Tasarımlarınızı camı elmas ile kesebileceğiniz bir biçimde yapmanız; yani yöntemi iyi ayarlamaz gerektiriyor. Tasarımı gerçekleştirip camı kesebilecek gibi ayarlamak, en önemli unsurların başında geliyor. Sonrasında kâğıttan oluşturduğunuz şablonlar ile camı kesmek, daha sonrasında ise seçtiğiniz vitray tekniklerine göre düzenlemek gerekiyor. Kısacası vitray yapmak, teknik anlamda dikkat gerektiren bir sanat olarak biliniyor.

“*Vitray ışıkla yapılan bir resim türüdür. Vitray, gün ışığının değişen renklerine göre farklı yansımalar yaparak (sabah, öğlen ve akşamüstü) izleyici üzerinde farklı etkiler uyandırabilmektedir. Herhangi bir sipariş için olmayan sanatçısının özgün tasarımı ile yapılmış çalışmanın ancak bir sanatçı tarafından yapılması ile o esere sanat eseri diyebilmekteyiz. Bu ilkeler ile yapılmış vitray çalışmaları sanat eseri olabilmektedir.*”

Vitray Neden Cami ve Kiliselerin Olmazsa Olmazıdır?

Güney cephe, mimaride ışığın en uzun süreli etkisinin olduğu yerdir. Bu nedenle eski çağlardan itibaren güney ışığı, mekânları aydınlatmak ve ısıtmak için kullanılır. Aynı zamanda güney ışığı, uzun süreli etkisinden dolayı Tanrısal bir ışık olarak da biliniyor. Güney ışığını mekânlara taşıyan pencerelere "gül penceresi" de deniliyor. Camilerde ve kiliselerde bu ışığın etkisi ve içeriye yansıttığı renkler ile ibadet eden insanların üzerine düşen ışık da anlamlı bir bütün yaratıyor. Dinî mekân içerisine düşen ışığın

farklı renkleri ibadet eden insanların üzerine düşerken farklılıkların birleşerek gün ışığına; yani Tanrısal ışığa ulaştığı görülüyor. Cami ve kiliselerdeki vitraylarda tasarım açısından ayrımlar bulunuyor. Kiliselerdeki vitraylarda dinî konuları anlatan ikonografik görseller ve kurşun vitray kullanılırken camilerde daha soyut geometrik ve stilize edilmiş formlar ile alçı ve beton vitraylar kullanılıyor.

Tarihsel süreçte vitray en çok kilise ve camilerde kullanılırken şimdi ise kullanım alanı daha geniş.

Alışveriş merkezleri, evler, fabrikalar, okullar, sanat galerileri, oteller, eğlence yerleri bunlara örnek olarak verilebilir. Kısacası, ışık açısından uygun her mekânda vitray sanatı uygulanabiliyor. Deniz dalgaları, kuşlar, yapraklar, soyut geometrik biçimler resmin temel kavramları ve tasarım ilkeleri ile dizayn edilip estetik alanlar oluşturulabiliyor.

Ayrıca alışveriş merkezlerinde de vitray kullanılıyor. Örneğin; Mısır Çarşısı'ndaki bir kuyumcunun kapısında vitrayla karşılaşabilirsiniz. Fabrikaların içinde belli alanlarda, evlerin salon kapılarında da vitray sıklıkla kullanılıyor.

Geçmişten günümüze varlığını sürdüren vitray sanatı, yapım aşamasındaki inceliklerle hem dinî

gelenekler hem de mekân dekorasyonlarına kattığı güzellikler anlamında her an her yerde rengârenk ışık oyunları ile karşımıza çıkacağı benziyor.

<http://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?t=59463>
http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kursprogramlari/seramik/moduller/tiffany_vitray.pdf
<http://www.cetinkayayapi.com.tr/vitray-cam-.html>
<http://www.evdose.com/tur/uygulama/uyg0012.html>
http://www.tarimkutuphanesi.com/VITRAY_00514.html
<http://www.hatdergisi.com/HAT%20DERGISI/vitray.htm>
<http://www.paylasimmerkezi.com/genel-kultur/34922-vitray-nedir-ve-nerelerde-kullanilir-vitray-teknigi.html>

Anadolu Dou Grubundan “İki Piyano Konseri”

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Piyanoda Anasanat Dalı Öğretim Üyesi Doç. Lilian Tonella Tüzün ve Öğr. Gör. Özge Güncan'ın kurduğu “Anadolu Duo Grubu”, Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi Opera ve Bale Salonu'nda (AKM) “İki Piyano Konseri” verdi.

Mignone, Gençkal, Franco, Chernogorov ve Miranda'nın eserlerinin sanatçılar Doç. Lilian Tonella Tüzün ve Öğr. Gör. Özge Güncan tarafından piyano eşliğinde seslendirildiği geceye, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, öğretim üyeleri, davetliler ve öğrenciler katıldı.

Konser hakkında duygu ve düşüncelerini paylaşan Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, “Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarının başarılı

iki sanatçısının sunmuş olduğu güzel bir piyano konseri izledik. Bizlere çok eğlenceli, neşeli bir gece yaşattıkları için sanatçılarımıza ve konservatuvarımıza teşekkür ediyorum.” dedi.

Doç. Lilian Tonella Tüzün ise konser hakkındaki duygu ve düşüncelerini şu sözlerle paylaştı: “Bizim için çok heyecan verici bir konser oldu. Sahnede öğrencilerimizle birlikte yer aldık. Onların pozitif elektrikleri eşliğinde çaldığımız için mutluyuz. Seslendirdiği-

miz eserlerden biri Berkant Gençkan'ın eseri idi. Eserini ilk defa seslendiriyorum. Zor ve güzel bir eserd. Kendisini tebrik ederim.”

İzleyicilere çok güzel, keyifli ve faydalı bir konser dinlettiklerini ifade eden Öğr. Gör. Özge Güncan, bu durumdan dolayı çok mutlu olduğunu söyledi. Güncan, konsere gelen seyircilere ilgilerinden dolayı teşekkür etti ve bundan sonra çalışmalarının devam edeceği bilgisini de verdi. ■

Haber: Çiler ÖZCEYLAN

Anadolu'da Gitar Konseri

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı tarafından düzenlenen “Duo Anatolia” gitar konseri Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi Opera ve Bale Salonu'nda (AKM) yapıldı. Konserde katılım oldukça yoğun oldu.

Jown Dowland, John Johnson, Luigi Bocherini, Bela Bartok ve Astor Piazzolla gibi müzisyenlerin eserlerinin yer aldığı konserde, Alper Es ve Çavgın Çinkıt, besteleri gitarla seslendirdi.

Duo Anatolia

2010 yılında birlikte çalışmaya başlayan Alper Es ve Çavgın Çinkıt, 2012 yılında Duo Anatolia adı altında düzenlemeler ve konserler yapmaya başladı. Başta Türk ve Latin literatüründen eserler olmak üzere birçok tarzda düzenlemeler yapan ikili Eskişehir, Ankara, İstanbul, Antalya gibi şehirlerde başarılı konserlere imza atmıştır. ■

Haber: Burak ACAR

Kaya Kılıç'tan “Klarnet Resitali”

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Senfoni Orkestrası, “Klarnet Resitali” ile sanatseverlerle buluştu. Klarnet Grup Şefi Kaya Kılıç, Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Öğretim Görevlisi Dr. Hale Vural'ın piyanosu eşliğinde bu yılki 3. klarnet resitalini verdi. Anadolu Üniversitesi Salon 2003'te verilen resitalde Mozart, Schumann ve Bela Kovacs'ın eserleri sanatseverlere sunuldu.

Konser sonrası duygu ve düşüncelerini paylaşan Kaya Kılıç,

resitalde klarnet repertuarında, çok önemli bestecilerin eserlerine yer verdiğini belirtti. Kılıç, “Seslendirdiğim ilk eser, Mozart'ın La Majör'ünün klarnet konçertosu. Bu eser, Mozart'ın yazdığı son konçerto olarak bilinmekte ve müzik otoriteleri tarafından Mozart'ın en beğenilen konçertosu olma özelliğine sahip. Diğer seslendirdiğim eser ise Fantasiestucke Op73; romantik dönemin ünlü bestecisi olan Schumann'a ait ve

dönemin karakteristik özelliklerini yansıtan önemli bir eser. İzleyicilere keyifli bir konser dinlettiğimizi düşünüyorum. İlgi gösterip konserime gelen herkese çok teşekkür ediyorum.” dedi.

Kılıç, ayrıca Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan'a, Rektör Yardımcılarına ve Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müdürü Prof. Dr. Zeki Atkoşar'a desteklerinden dolayı teşekkür etti. ■

Haber: Çiler ÖZCEYLAN

Evlia Çelebi'nin İzinden

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinin (GSF) düzenlediği “Evlia Çelebi'nin İzinden Fotoğraf ve Yağlı Boya Resim Sergisi” İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) Sergi Salonu'nda sanatseverlerle buluştu.

17. yüzyılda Osmanlı topraklarının dört bir yanını 40 yıldan uzun bir süre gezen ve gözlemlerini, deneyimlerini Seyahatname'de toplayan Evliya Çelebi, günümüzde gerçekleşen uluslararası bir fotoğraf sergisine ilham kaynağı oldu. Anadolu Kültür ve MitOst ortaklığında, Stiftung Mercator ve Avrupa Kültür Vakfının desteğiyle gerçekleştirilen, TANDEM (Kültür Yöneticileri Değişim Türkiye Avrupa Birliği) programı kapsamındaki “Evlia Çelebi'nin İzinde” projesi, Hüseyin Eryurt ve Dragoş Lumpan'ın Seyahatname'nin rehberliğinde yaptıkları geziler

sırasında çektikleri fotoğraflardan oluşuyor. Bursa'da, Berlin'de ve İstanbul'da düzenlenen sergilerin ardından, “Evlia Çelebi'nin İzinden” sergisinin dördüncü ayağı ise Eskişehir'de yapıldı.

Bilkent Üniversitesi Sanat ve Arkeoloji Bölümü mezunu ve Evliya Çelebi'nin İzinden Sergisi'nin fotoğrafçılarından Hüseyin Eryurt

sergiyle ilgili şöyle konuştu: “Bu projeye beraber Dragoş Lumpan ile birlikte Evliya Çelebi'nin Seyahatname'de bahsettiği güzergâha takip edip Bursa'da ve Romanya'da 17. yüzyıldan günümüze mimari anlamda nelerin değiştiğini, nelerin aynı şekilde muhafaza edildiğini belgeleyen bir çalışma gerçekleştirdik.” ■ Haber: Ramazan BALI

“Karşı Duvarlar” sanatseverlerle buluştu

Önceki sayımızda medya merkezinden yazdığımız yazımızı bir öyküyle bitirmiştik. Bu yazımıza da bir öyküyle başlayalım istedik. Öykümüzün kaynağı Cahit Zarifoğlu.

“Orkestranın birinde çalan bir kemancı varmış. Yüzü hep asıkmiş. Aradan çok uzun yıllar geçmiş. Nihayet şefleri bu adamı birinci kemancı yapmış. Fakat adamın yüzünün asıklığı hep dikkatleri çekermiş. Sormuş, “Artık birinci kemancı da oldun ama yüzün hep asık. Acaba niçin?” Adam sıkılarak: “Efendim demiş, bendeniz müziği pek sevmem de.”

Pek tabii ki gazetemizde yaptığımız değişikliklerle ilgili siz de ‘acaba niçin?’ sorusunu sorabilirsiniz. Biz de hemen yine şair Zarifoğlu'nun sözleri ile cevap verelim: “Güzelin düşmanı, güzel olur.” Söylediğimiz gibi süreli; özellikle haftalık, on beş günlük ya da aylık yayımların

en büyük sorunu, yeni bir sayı yayımlanana kadar güncelliğini koruyup koruyamadığıdır. Biz de geçen sayımızda, bu sorunun üstesinden gelebilmek ve aynı zamanda da üniversitemizin bilimsel, sanatsal ve kültürel birikimini yansıtmak için yeni bir içerik ve tasarımla karşınıza çıktık. Umuyoruz, şimdilik bu sorunun üstesinden gelebilmişizdir ve gazetemiz beğenilmiştir. Ayrıca şimdilik diyoruz çünkü beğenilen başka sayıların yapılabilmesi için samimi desteklerinize ihtiyacımız var.

Yürüdüm aynı zamanda, iki kapılı bir handa, gidiyorum gündüz gece.” Sadece Aşık Veysel'in türküsü değil bu, sesin anlamını içinde saklayan; Shakespeare'in Hamlet'inin de tıpkı Veysel'in türküsü gibi araya, içinde sakladığını anlatmaçığını düşünürüz. ■

Haber: Anıl AKSOY

YILDIZLARI EN SON NE ZAMAN GÖRDÜNÜZ?

Ekrem CEYLAN

Çocukken dizinde yara olan, komşu teyzeden su isteyen şanslı azınlıktaysanız, büyük ihtimalle o sarı günleri özlemle hatırlıyorsunuzdur. Herkesin evde olduğu bir pazar gününün verdiği güven duygusu, Bizimkiler dizisiyle taçlanırdı o günlerde... Ortalıkta yün yeleşle dolaşan o çocuksanız eğer, halı şeritlerinde plastik araba sürmek dünyanın en güzel şeyi gibi gelirdi. Ve sanki o zamanlarda yıldızlar daha fazlaydı. Komşularla gidilen açık hava sinemasında, ışıklar kararınca gökyüzünde daha çok yıldız parlardı sanki... Hiç düşündünüz mü artık neden yıldızları daha az gördüğümüzü? Şehrin ışıklarının yıldızların ışığını boğduğu zamanlarda ışık kirliliği konusu giderek önem kazanıyor. Işık kirliliğini, Eskişehir'de konuyla ilgili çalışmalar yapan ve Türkiye'de bir ilki gerçekleştiren Anadolu Üniversitesi Fizik Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Bülent Aslan ve Yrd. Doç. Dr. Metin Altan ile konuştuk.

Işık kirliliğini nasıl tanımlarsınız?

Doç. Dr. Aslan: Işığın yanlış yerde, yanlış miktarda ve yanlış zamanda kullanılmasına ışık kirliliği diyoruz. Bir diğer pratik karşılığı ise şöyle tanımlanabilir; yüksek binalarda oturan insanlar pencerelelerinden baktıklarında eğer gözlerine doğrudan ışık geliyorsa bu ışık kirliliği olduğunun göstergesidir.

Işık kirliliğiyle ilgili çalışmalar ne zaman başladı? Bu ölçümlerin amacı nedir?

Doç. Dr. Aslan: 1990'lı yılların başlarından beri ışık kirliliği konusunda çalışmalar yapıyor. Çalışmaların başlangıç noktası, gece gökyüzünü göremiyor olmamıza ve bu durumun astronomik ölçümleri engelliyor olmasına dayanıyor. Bir diğer nokta ise aslında

gökyüzünü ışıkla görmeye ihtiyacımızın olmaması. Çünkü aslında gökyüzüne yansıyan her ışık, boşa harcadığımız para ve enerji demek... Bunun azaltılması da ekonomiye katkı anlamını taşıyor. Biz bu araştırmayı yaparken ilk başta sadece ışık için harcanan rakamları bulabilmeyi amaçlıyorduk. Nitekim yapılan bu haritalama sonrasında her bir parlaklık değerinin karşılık geldiği alan, ışık türü, şehir nüfusu ve yüzey alanı bilgileri kullanılarak bir model geliştirdik. Ölçüm, gecenin belirli saatlerinde ve gökyüzü açıkken yapıldı. Çünkü gökyüzünün bulutlu olması aslında ışıktan dolayı bulutları görebilmemiz anlamına geliyor. Eğer ışık kirliliği olmayan bir şehirde olsanız gökyüzünde bulut olup olmadığını göremezsiniz. Biz bu çalışmayla şehrin gökyüzüne yansıttığı yanlış aydınlatmayı ölçmeyi amaçladık. Şubat 2014 verileri kullanıldığında şöyle bir rakamla karşılaşıyor: Servis ücreti ve vergi dışında elektriğin 0,13 \$/kWh (yani kilowatt saat enerji başına 25 kuruş) olduğu düşünülürken sadece şehir merkezinden gökyüzüne kaçan ışığın maliyeti yıllık 700.000 doları buluyor. Şehir merkezinin nüfusunun 650.000 olduğunu düşünürsek bulunan bu rakam, yaklaşık olarak 2500 hanenin aylık elektrik masrafına karşılık geliyor. Bu sadece ışıktan boşa harcadığımız paradır.

Eskişehir'de yapılan bu çalışma nasıl gerçekleşti?

Yrd. Doç. Dr. Altan: Bu çalışmayı 1992 yılında Ulusal Gözlem Evi Kurucu Müdürü Prof. Dr. Zeki Aslan hocamıza borçluyuz. Kendisi gerek yurt içi gerekse yurt dışında verdiği seminerlerle bu işin ne kadar ciddi bir konu olduğunu anlatmaya çalıştı. Biz de bu sebeple Eskişehir'de bir araştırma yaptık. Eskişehir, dikeyde yaklaşık 15, yatayda ise 27 km'lik bir kent merkezine sahip. Uydu görüntülerinde bütün kent merkezi ışıltılı ve bu durum aslında bir kirlilik oluşturuyor. Biz bu ışıltıları ölçeklendirmek ve ölçülendirmek için Eskişehir'in sayısal haritası üzerinde sistemli bir çalışma yaptık. Eskişehir'in kent merkezini 1'er kilometrekarelik alanlara böldük ve bu alanlardan ölçüm aldık. Ölçümleri alır almaz da uluslararası standartlarda

konumsal modelleme teknikleri kullanarak bunları harita üzerine aktardık.

Doç. Dr. Aslan: Bu yaptığımız Türkiye'de ilk kez yapılan sistemli bir çalışmaydı. Hedefimiz, şehrin gece gökyüzü parlaklığı ya da bir başka deyişle ışık kirliliği haritasını çıkartmaktı. Rastgele birkaç koordinattan değil; sistemli olarak her kilometrekarede bir tane olacak şekilde, 112 noktadan ölçüm aldık.

Yrd. Doç. Dr. Altan: Burada yaptığımız çalışmanın bir diğer getirisi de şu oldu: Parlaklık dağılımı haritası ile Eskişehir'de belli bir dağılım topografyası oluşturduk. Şimdi yeni yerleşim alanları çok gelişti. Örneğin; bu haritayı yaparken Batıkent şimdiki kadar gelişmiş değildi. Şimdi Batıkent'e de tramvay hattı gittiği için haritayı yeniden revize edeceğiz. Dağılımda mutlaka değişimler olacaktır.

Türkiye genelinde ışık kirliliğiyle ilgili yapılan çalışmalardan bahsedebilir misiniz?

Doç. Dr. Aslan: Eskişehir'de yaptığımız gibi ayrıntılı bir çalışma olmamakla birlikte Türkiye genelinde yapılan ölçümler var tabii. Biz bu konuyla ilgili bir İnternet sitesi de oluşturduk (isikkirliligi.org) ve sitede Türkiye'nin farklı illerinde yapılmış ölçüm sonuçlarının girildiği etkileşimli haritada ölçüm sonuçları gösteriliyor. Yapılan ölçümler sonucunda karanlık yerler ve şehir parlaklıkları ölçülebiliyor.

Yrd. Doç. Dr. Altan: Biz sonuçları bilimsel olarak ortaya koyuyoruz ancak neticede konuyu değerlendirecek olan yerel yönetimlerdir. İhaleler, daha bilinçli bir şekilde sonuçlandırılıp takip edilmeli. İhale sahiplerine doğru yaptırımlar uygulamak gerek. Örneğin; Eskişehir'de tramvay hattı ne kadar gelişirse ihalelere giren şirketler hat boyunca aydınlatmayı ona göre alacaklardır. Bu nedenle yerel yöneticilerin bilinçlendirilmesi gerekiyor. Biz bu konuda üzerimize düşeni yapıyoruz. Fakat bu konu yalnızca tezlerde veya kitaplarda kalmayıp uygulamaya sokulmalı.

Işık kirliliğini engelleyebilmek için neler yapılabilir?

Doç. Dr. Aslan: Işık kirliliğini engelleyebilmek için yapabileceklerimiz arasında doğru aydınlatma

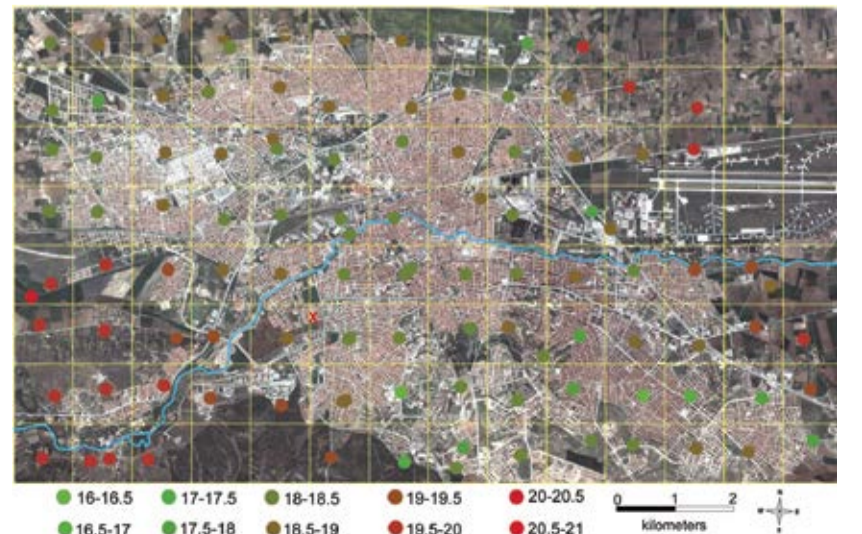
armatürlerini kullanmak geliyor. Günümüzde 360 derecelik açıyla aydınlatma yapan karpuz lambalar çok sık kullanılıyor ancak bu lambalar aynı zamanda gökyüzünü de aydınlattığı için başlı başına yanlış bir aydınlatma şekli. Çünkü doğru aydınlatma dediğimiz şey, boyumuzun üstünde bir aydınlığın olmamasıdır. Bu bize bir fayda getirmez, aksine zarar verir. Görmemiz gereken yerleri, gözümüze giren ışık nedeniyle görememeye başlarız. Son yıllarda çok yaygınlaşan, ekonomik ve sağlıklı olduğu iddia edilen beyaz led lambalar da aslında yararlı değil. Yapılan araştırmalar sonucunda zararlı olduğu ortaya çıkan bu lambalar, dünyanın pek çok yerinde kullanılmıyor. Yerel yönetimler sokak aydınlatmasında beyaz led lamba kullanmaktan kaçınıyor. Bu iş için doğru olan; turuncu renkli, yüksek basınçlı sodyum lambalarıdır. Şehre, göze ve bitki örtüsüne en uygun aydınlatma şekli hâlâ bu lambalardır.

Yrd. Doç. Dr. Altan: Yanlış aydınlatmalar doğayı da kötü etkiliyor. Birçok canlı mevsimleri şaşırıyor.

Doç. Dr. Bülent Aslan

Yrd. Doç. Dr. Metin Altan

Noktalar yeşile döndükçe ve sayı değerleri küçüldükçe, gökyüzündeki karanlık azalıyor ve dolayısıyla buralar ışık kirliliğinin daha yoğun görüldüğü yerler olarak ölçülüyor.

TÜRKİYE'NİN 21 YILLIK İNTERNET SERÜVENİ

Işıl AKIN

Sağım Solum Önüm Arkam İnternet

İlk İnternet bağlantısını 1993 yılında gerçekleştiren Türkiye'de İnternet teknolojisinin geçirdiği kilometre taşları ve bu sırada dünyada ortaya çıkıp ülkemizi de etkileyen aşamalar haberimizde.

Gelişen teknoloji ile İnternet, hayatımızın temel ihtiyaçlarından biri hâline gelmeye başladı. Evde, işte, okulda hatta yolda yürürken bile İnterneti sıkça kullanıyoruz. İnternetin günlük yaşamımızın her alanına yerleşmesinde hızlı gelişiminin ve kolay ulaşılabilir olmasının etkisi büyük. Peki dünyayı parmaklarımızın ucuna kolayca getiren İnternet, Türkiye'de bugüne nasıl geldi?

Günümüzde haberleşmenin yanı sıra bilgi edinme ve eğlence gibi amaçlara da hizmet eden İnternet ile dünya ilk kez 1960'lı yıllarda askerî nedenlerle ortaya çıkan ARPANET ile tanıştı. İlk geniş alan ağı olan ARPANET ile nükleer bir savaş esnasında telefon hatlarının çoğunun tahrip olması durumunda bilgisayar iletişiminin sürdürülmesi amaçlanıyordu.

Türkiye'de ise İnternete ilk bağlantı 12 Nisan 1993'te ODTÜ tarafından gerçekleştirildi. İnternetin Türkiye'ye gelişini detaylı bir şekilde ele almak istediğimizde İnternetin Türkiye'deki yolculuğuna dair şunlar söylenebilir: İlk geniş alan ağı, 1986 yılında Türkiye'deki bazı üniversiteler ve akademik kuruluşlar arasında tesis edilen EARN (European Academic and Research Network) / BITNET (Because It's Time Network) bağlantılı TÜVEKA (Türkiye Üniversiteler ve Araştırma Kurumları Ağı) oldu.

Sonraki yıllardaysa bu ağın hat kapasitesinin yetersiz kalması ve teknolojik açıdan ihtiyaçlara cevap verememeye başlaması sonucunda 1991 sonlarında ODTÜ ve TÜBİTAK İnternet teknolojilerini kullanan yeni bir ağın tesisi amacıyla yeni bir proje başlatıldı. İlk deneysel bağlantı Ekim 1992'de Hollanda'ya yapıldı ve PTT'ye 1992 yılında yapılan başvurunun sonuçlanmasıyla 12 Nisan 1993'te de 64 kbps kapasitesine sahip kiralık hat aracılığıyla ODTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı sistem salonundaki yönlendiriciler kullanılarak, ABD'deki NSFNet (National Science Foundation Network)'e TCP/IP protokolü üzerinden Türkiye'nin ilk İnternet bağlantısı gerçekleştirildi.

Bu hat uzun bir süre Türkiye'nin tek İnternet çıkışı oldu ve İnternet başta akademik alan olmak üzere yaygınlaştırılmaya çalışıldı. Teknolojinin hızlı gelişimi ile İnternet hayatımızın her alanına girmeyi başarırken geçen 21 yılda büyük bir yol aldı. İnternetin tüm dünyada ve ülkemizdeki gelişimine baktığımızda şu kilometre taşları dikkat çekiyor:

1969 - Bugün bilinen anlamda İnternet ağlarının başlangıcı olan ARPANET kuruldu.

1972 - İlk defa elektronik posta (e-posta) kullanılmaya başlandı.

1981 - IBM ilk kişisel bilgisayarı tanıttı.

1985 - Kendi aralarında bağlantılı ağlar anlamına gelen "interconnected networks" teriminin kısaltılmış hâli olan "İnternet" terimi ilk kez kullanıldı. Üst alan adlarının ilki olan ".com" uzantısı kullanılmaya başlandı.

1990 - ARPANET sona erdi ve bağlantılar arası kolay geçişi sağlayan "World Wide Web" (www) başladı.

1993 - 12 Nisan'da Türkiye'nin ilk yurt dışı İnternet bağlantısı yapıldı. Bağlantının hızı 64 kbps idi.

1995 - İnternet bağlantı hızı iki katına çıkarılarak 128 kbps'e yükseldi. Dönemin efsane sohbet istemcisi MIRC yayımlandı.

1996 - Türkiye medyasında dijital yayıncılığa geçiş başladı ve tamamen İnternette okunabilen ilk günlük gazete çıktı. Aynı yıl İnternet hızı ise 512 kbps'e yükseldi. Mesajlaşma programı ICQ kullanıcılarına sunuldu.

1997 - Türkiye'de İnternet servis sağlayıcıların sayısı 80'i geçti. İnternete kullanan kişi sayısı 300 bine ulaştı.

1998 - Google arama motorunun hayata geçmesiyle bilgiye hızlı erişim sağlandı.

2000 - Türkiye'de ISDN hizmeti ve kablo TV üzerinden kablo İnternet uygulamaları başladı.

2003 - Bakır telefon kablolarını kullanan ADSL (Asimetrik Sayısal Abone Hattı) ülkemizde maksimum 1 mbps hızla hizmete girdi. Blog kurmayı kolay hâle getiren Wordpress sunuldu. Wikipedia yayına başlarken Skype ise beta olarak kullanıcılarla buluştu.

2004 - Sosyal medyanın temeli olan Web 2.0 uygulamaları başladı. Aynı yıl günümüzün sosyal ağ devi Facebook kuruldu.

2005 - Video barındırma ve paylaşım sitesi YouTube kuruldu. Türkiye'de İnternet kullanıcısı sayısı 12 milyonu aştı.

2006 - Türkçe web sitelerinin sayısı 100 milyonu geçerken mikro-blog ağı Twitter kuruldu.

2007 - Türkiye'de ilk kez ev kullanıcılarına kendi altyapısı üzerinden fiber İnternet hizmeti sunmaya başladı. Bu yılda mobil İnternet kullanımını arttıracak olan akıllı telefonlar hayatımıza girdi.

2009 - Türkiye'de ADSL hızı 32 mbps'e yükseldi ve 3G teknolojisi hayata geçti. Fransa, İnternete ulaşma hakkını temel insan haklarından sayan anayasa maddesini onayladı ve diğer ülkeler de bunu takip etti.

2010 - Fotoğraf paylaşım platformu Instagram kuruldu. Wikileaks ise yayımladığı belgelerle olay yarattı.

2011 - 6 saniyelik videolar paylaşmayı sağlayan sosyal ağ, Vine ile kuruldu. Türkiye'deki İnternet kullanıcısı sayısı 36 milyona çıktı.

2014 - Genişbant bağlantı hizmetlerinde İnternet giriş seviyesi bağlantı hızı 16 mbps'ye yükseldi. Bu yılda önemli servislerin hack'lenmesi gündeme sıkça damga vurdu. Danimarka Teknik Üniversitesi yeni teknolojiyle fiber optik kablodan 43 tbps'lik veri akışı hızına ulaştı.

Önümüzdeki yıllarda ise ülkemizdeki fiber İnternet altyapısının gelişmesiyle çok daha yüksek bağlantı hızları ve yepyeni servisler sayesinde İnternette sörf çok daha keyifli bir hâl alacak.

Kaynaklar

<http://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0nternet>

http://www.meb.gov.tr/belirligunler/internet/turkiyede_internet.htm

<http://www.youtube.com/watch?v=Nuopblkx3Y>

<http://hikingartist.com/2012/01/18/free-drawings-about-copyright-internet/virtuel-tree-2/>

TURİZMDE YENİ SEÇENEK BUTİK OTELLER

Değişken bir yaratılışa sahip olan insanoğlunun, her geçen gün hayata bakışı, yaşam tarzı ve istekleri değişiyor. Yaşam standartlarının yükselmesi de bu durumun sebepleri arasında gösterilebilir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte genişleyen ulaşım ağlarıyla, bir yerden bir yere gitmek artık çok kolay. İnsanlar artık dinlenmek için seyahat etmeyi tercih ediyor.

Eskişehir de, kültür turizmi başta olmak üzere termal turizm, mağara turizmi gibi birçok alanda her yıl çok sayıda turist ağırlıyor. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerine göre 2012 yılında yerli 184 bin 549, yabancı 10 bin 25 turistin

Eskişehir'e giriş yaptığı görülüyor. Büyük otellere nazaran daha fazla tercih edilen küçük oteller ise Eskişehir'de her geçen gün artış gösteriyor. Özellikle Odunpazarı'ndaki tarihi konaklar, Eskişehir'de küçük otel deyince akla ilk gelen mekânlardan. Bugün itibarıyla Odunpazarı yılda 3,5 milyondan fazla yerli ve yabancı turistin ziyaret ettiği ve kente yılda on bin kişilik istihdam ve 500 milyon TL ekonomik katkı sağlayan önemli bir potansiyele ulaşarak, kültür ve turizm merkezlerinden biri haline gelmiş bulunuyor. Eskişehir'in ekonomik hayatına son yıllarda en çok etki eden bu konu hakkında, bölgede otel işleten Hatice Coşkun'un görüşlerini aldık.

Tuba TOSUN

Eskişehir'e İş Amaçlı Geliyorlar

Ülkemizde bazı şehirlerde deniz turizmi yapılırken bazılarında da kültür turizmi yapılıyor. Eskişehir de daha çok kültür turizmiyle öne çıkan illerimizden. Ancak bazen işlerimiz de bu seyahatlere neden olabiliyor. Eskişehir'deki beş yıldızlı bir otelin eski müdürlerinden ve şu anda bir özel işletmeye sahip olan Hatice Coşkun da Eskişehir'e dışardan gelenlerin % 70'inin iş amacıyla geldiğini ve insanların beklentilerinin çok farklı olduğunu belirtiyor.

Eskişehir'de, 2009 yılının son çeyreğinde başlayan kültür turizmi hareketliliği iç pazarda yoğun bir katma değer sağlıyor. Özellikle bahar dönemlerinde, hafta sonlarında konaklamalı gruplar aldıklarını ifade eden Hatice Coşkun düşünceleri şöyle ifade ediyor: "2012 yılında hızlı tren hattının yapımına başlanmasıyla beraber Eskişehir'den geçen Ankara-İstanbul tren hattı kapandıktan sonra İstanbul'dan gelen turlarda azalma oldu. 2009 Mart ayında da Ankara hızlı treniyle beraber Eskişehir'de gününbirlikler çoğaldı."

Kültür turizmi denince akıllara Odunpazarı geliyor

Eskişehir'de kültür turizmi denince akıllara ilk olarak Odunpazarı geliyor. Odunpazarı bölgesindeki oteller insanların bireysel alışkan-

lıklarını ve isteklerini karşıladıkları için daha çok tercih ediliyor. Böylelikle oranın insanıyla güne uyanıp onlardan biri gibi o tarihi doku içerisinde zamanlarını geçirebiliyorlar. Hem oranın tarihi dokusunu yakından tanıyorlar hem de oradaki tarihi yerlerde konaklayabiliyorlar. Tabii bu tercihler, kişinin beklentisiyle ve alışkanlıklarıyla da ilgili. İnsanlar büyük otellerde her şeyin daha resmi daha endüstriyel olduğunu da düşünmeden edemiyor. Kısaca iş amaçlı gelip kafa dinlemek isteyenler, Odunpazarı bölgesindeki küçük otellerde oldukça keyifli vakit geçirebiliyor.

Küçük ve büyük otellerin fiyatları ise buldukları bölgeye ve vermiş oldukları hizmete göre belirleniyor. Her odası ayrı konseptte olanların, fiyatları da farklılaşıyor ya da hedef kitlesi belirlenmiş dolayısıyla da konsepti ona göre ayarlanmış oluyor.

Butik Otel Kavramı

Son yıllarda insanlar, yoğun çalışma temposu ve elektronik ortamların artması dolayısıyla daha sakin, bireysel seyahatlere yöneliyor. Bundan dolayı da butik oteller son dönemde oldukça revaçta.

Butik, kısaca kişiye özel anlamına geliyor, butik kelimesi ile başlayan tesisler de kişiye özel hizmetin verildiği tesisler olarak adlandırılabilir. Kişiye özel hizmetleri ön plana çıkararak geliştirilen ürün üzerinde bir konsept ile misafire özel hizmetlerin sunulduğu oteller de butik oteller olarak karşımıza çıkıyor.

Butik otellere Eskişehir ekonomisi kapsamında bakıldığında bir katkıdan bahsetmek çok doğru değil. Bunun nedeni ise Eskişehir'de henüz butik otel olarak adlandırıl-

bilecek bir tesisin olmaması.

Bizlerin Odunpazarı bölgesinde butik olarak gördüğü konaklama işletmeleri, aslında özel işletmeler. Standartları ve kriterleri farklı. Bakıldığında Turizm Bakanlığı'nın otel sınıflandırma kriterlerinin, özel tesis ve butik otelleri gayet açık farklarla ayırdığı da görülüyor.

Gün geçtikçe bireysel hareketliliği tercih eden insanlar, şehir merkezlerinin hengâmesinden uzaklaşmak istiyor. Bu nedenle butik otellerin yaygınlaşmasının ekonomiyeye olumlu katkılarda bulunacağı ön görülüyor.

Arz Fazlası Var Ama Müşteri Yok

Bir butik otel ya da özel işletme açma maliyeti de bölgeye göre değişiyor. Örneğin Odunpazarı'nda daha önceden fazla değer verilmeyen, 30-40 bin liraya alınan evleri, son dönemdeki restorasyondan sonra 500-600 bin para verilmesine rağmen insanlar satmaya yanaşmıyor.

Bütün bunları bir kenara bırakırsak butik oteller gibi küçük işletmeler, her ne kadar ülkemizde yaygınlaşsa da büyük otellerin yerini alamıyor. Çünkü ev ortamı arayan, gittiği yerde kültür turizmi yapıp her yeri A'dan Z'ye gezmek isteyen bir kitlenin yanında, her şey dâhil tesislere girip, çıkmamak isteyen bir kitle de bulunuyor.

Eskişehir'de her geçen gün çok fazla otel açılıyor ve fiyatlar çok düşük. Bu noktada, "Arz fazlası var ama müşteri yok." diyen Hatice Coşkun doğal olarak otel açan herkesin fiyatı düşük tutarak açtığının ve önümüzdeki yıllarda da bu fiyatların daha çok düşeceğini kanaatinde.

GÜNÜN MENÜSÜ: YEMEK FOTOĞRAFÇILIĞI

Bilge SÖNMEZ

Uzun yıllardan beri var olmasına rağmen sosyal medya aracılığıyla popülerlik kazanan “Yemek Fotoğrafçılığı” hem göze hem de mideye hitap ediyor.

Ağzda bıraktığı lezzet kadar görsellik açısından da büyük bir öneme sahip olan yemekler, günümüzde fotoğraflarıyla da isimlerinden sıkça söz ettiriyor. Önceleri sadece reklamlarda ya da menülerde görerek iştahımızın kabarmasına neden olan yemek fotoğrafları, şimdi bu işin ustalarının ellerinde adeta birer sanat eserine dönüşüyor.

Teknolojinin gelişmesiyle özellikle de akıllı telefonlar sayesinde hemen hemen herkes fotoğraf çekiyor. Sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla ve bu mecralarda paylaşılan fotoğraflar sayesinde de, insanlar içindeki fotoğrafçıyı ortaya çıkarıyor. Kimi gezip gördüğü yerleri, kimi günlük stilini, kimi de yaptığı yemeklerle oluşturduğu kompozisyonlarını sosyal medyada paylaşıyor. Kısa zamanda bir akım haline gelen bu trend sayesinde de farklı meslek kolları ortaya çıkıyor. Bunların başında da kuşkusuz yemek fotoğrafçılığı geliyor. Kendileri belki yemeğin hazırlanış sürecine karışmıyorlar ancak oluşturdukları kompozisyon ve renk uyumuyla adeta harikalar yaratıyorlar. Peki yemek fotoğrafçılığı sektörünün günümüzde bu kadar yaygın bir şekilde var olmasının nedenleri nelerdir? Sizler için araştırdık.

Mazisi çok eskilere dayanan yemek fotoğrafçılığı reklam sektörünün olmazsa olmazlarından. Başarılı yemek fotoğraflarının insanlar üzerindeki etkisini bilen pastaneler, restoranlar ya da yemek işiyle uğraşan firmalar, ürünlerini müşterilerine daha güzel gösterebilmek ve daha etkileyici reklamlar hazırlayabilmek için profesyonel fotoğraf-

çılarla çalışıyordu. Sektör dışındakilerin pek fazla bilmediği bu usta kişiler ve yemek fotoğrafçılığı alanı, sosyal medyanın hayatımıza girmesiyle ve fotoğrafın yaygınlaşmasıyla birlikte tanınır hale geldi. Böylelikle kullanıcılar hem kendileri yemek fotoğrafı çekmeye hem de bu işi profesyonel olarak yapan kişileri takip etmeye başladılar. Günümüzde düzenlenen workshoplar, fotoğrafçılık kursları; özellikle yemek blogu olan ve bu konuda kendini geliştirmek isteyenler için ikinci adım oldu. Böylece yemek fotoğrafçılığı, usta fotoğrafçılara katılan yetenekli kişilerle bir hayli gelişerek odak noktası haline geldi.

Yemeğe göre konsept ayarlanıyor

Yemeğin sadece lezzetli görünmesi ne yazık ki yeterli olmuyor. Yemek fotoğrafçılığında uygun ışık ve açıların ayarlanması, uygun fotoğraf ekipmanlarının kullanılması kadar pek çok ayrıntının gözden kaçırılmaması gerekiyor. Fotoğrafi çekilen yemeğin konseptinde bazen yemek takımlarıyla bazen de sebzeler, meyveler, bakliyatlarla bir

düzen ve dekor oluşturuluyor. Bu çalışmalar yapılırken de geniş bir profesyonel ekipten yararlanılıyor. Kısacası azımsanmayacak bir ekip çalışmasıyla ortaya enfes ve lezzetli fotoğraflar çıkıyor.

Yemek fotoğrafçılığında önemli olan şey elbette görsellik. Bu yüzden ki yemeğin tadı kötü olabilir ancak yemek her daim güzel görünmelidir. Hatta çoğu zaman hazırlanan bu yemekler sırf görsel olarak kusursuz görünmesi için pişirilmiyor ya da üzerine sıkılan spreylerden, koruyucu maddelerden dolayı yenilemiyor.

Çekim esnasında yapay müdahalelerle şekli bozulmayan, erimeyen (dondurma vb.) yiyecekler kullanılabilir. Gıda boyaları kullanılarak ya da fotoğrafa uygun şekilde pişirilerek (Örneğin: fazla pişen et, fotoğrafta karanlık çıkar.) elde edilen yiyecekler ile istenen görüntü sağlanabiliyor. Bu yüzden çekimlerde kullanılan yiyeceklerin taze ve şeklinin düzgün olması gerekiyor. Fotoğraflarda yer alan yemekler, her ne kadar lezzetli görünse de parlak görünmesi için bulaşık deterjanı kullanılabildiğini de hayal

edebilirsiniz! İşte bunun gibi birçok hileden faydalanılarak da görselliği sağlayabilirsiniz.

İşte Buna Benzer Fotoğraf Hileleri:

Salata olan çekimlerde yağ ve çeşitli soslar kullanılmıyor, çünkü soslar nedeniyle salatadaki malzemeler sönebiliyor bu da fotoğrafların kötü çıkmasına neden olabiliyor.

Sandviçlerin, hamburgerlerin kalın ve iştah kabartan görüntülerinin bozulmaması için içlerine kürdan yerleştiriliyor.

Hindi ya da tavuğun iyice şişkin görünmesi için, 15 dakika kadar sıcak fırında bekletiliyor. Etlere bir nevi çiğ olarak çekim yapılarak, güzel bir görüntü elde ediliyor.

Aynı uygulama sebzeler için de geçerli. Fasulye gibi sebzelerin rengi gitmesin diye, sıcak suda bekletiliyor. Hatta çoğu çekimde sebzeler hiç pişirilmiyor. Diğer garnitür ve soslarla uygun bir kompozisyon yaratılıyor.

Çekim esnasında spotların sıcaklığıyla dondurmaların anında erimemesi için de önlemler alınıyor. İlk önce dondurmaya istenilen form veriliyor ve belli bir ısıya kadar eritiliyor. Ardından dondurma -70 derecede kuru buza yatırılıyor. Bu işlemin sonucunda dondurmanın erimemesi için 15 dakika daha kazanılmış oluyor. Ayrıca çoğu zaman da patates püresi ermediği ve uzun süre çekilebildiği için dondurma gibi gösterilerek çekimler gerçekleştiriliyor. Özellikle çay ve kahve fotoğraflarında ise dumanı üzerinde görülen içeceklerin fotoğraflarına ilaç atılıyor. Parlak ve iştah açıcı gözükmesi için de çoğu yemeğe yağ ve cila sürülüyor.

Görünen o ki bu kadar uzun uğraşlar sonucunda ortaya lezzetli görüntüler çıkıyor ve çıkmaya da devam edeceğe benziyor. Hepinize afiyet olsun.

Kaynakça - Fotoğraflar

<http://technoday.com.tr/yemek-fotografi-cekmenin-puf-noktalari/4>
<http://www.zeynoturanli.com/wp-content/gallery/yemek/waffleyatayaaa.jpg>
<http://www.yavuzdemiryas.com/assets/img/gal1/large/1.jpg>
<http://fotografmetre.org/wp-content/uploads/2013/11/1600x1200-5.jpg>

DOĞA İLE İNSANI BULUŞTURAN SPOR "ORYANTİRING"

Burak ACAR

Her insanın keyif aldığı bir spor dalı mutlaka vardır. Örneğin, bazı insanlar futboldan hoşlanırlar, bir takımın taraftarıdır ve o takımın desteklerler. Tuttukları takımın rakiplerini yenerek şampiyon olmasını isterler. Futboldan sonra en çok sevilen spor basketboldur; birçok insan herhangi bir basketbol takımının renklerine gönül verir, ellerinden geldiğince destek olur. Amaç yine aynıdır, tuttukları takımın şampiyon olması. Aslında birçok spor dalı böyledir. Amaç, rakipleri yenmek ve en önde olmaktır. Peki, oryantiring sporundaki amaç nedir, hiç düşündünüz mü? Sizce onlarda da bir galibiyet ya da şampiyonluk hırsı var mı? Bu sporu daha yakından tanımak ve doğru bildiğimiz yanlışları düzeltmek için Eti Sosyal Bilimler Lisesi'nde Felsefe Grubu öğretmeni olan ve aynı zamanda Anadolu Üniversitesi'nde de dersler veren Fırat Canikli ile oryantiring sporu üzerine söyleştik.

Oryantiring nedir? Nasıl oynanan bir spordur?

Oryantiring, en basit tanımı ile harita ve pusula ile hedef bulma sporudur. Belli bir arazi kesimine çeşitli sayıda hedefler yerleştirilir ve bu hedeflerin arasındaki mesafede değişiklik gösterebilir. Sporcu elindeki haritayı okuyarak ve kendisine yardımcı olarak verilen pusuladan faydalanarak bu hedefleri sırasıyla bulmak zorundadır. Bütün hedefleri doğru şekilde bulduktan ve bunu en kısa sürede yaptıktan sonra yarışmayı tamamlamış olur. Bu sporda önemli olan öncelik, hedeflerin doğru bulunmasıdır. Yani bir hedef bile yanlış bulunur ya da atlanırsa diskalifiye olursunuz. Dolayısıyla çok büyük dikkat gerektiren, en ufak hataya yer veremeyen bir spor denilebilir. Sporunun iyi harita okuması, pusulayı ve haritayı iyi kullanması gerekir.

"Türkiye Oryantiring İle Yeni Tanıştı"

Oryantiringin tarihçesini anlatır mısınız? Ne zaman, hangi ülkede ve nasıl doğmuştur?

Oryantiring sporu İskandinav kökenli bir spordur. İlk olarak 1800'li yılların sonunda İsveç'te başlamış ve bütün İskandinav ülkelerinde yaygın bir spor dalı hâline gelmiştir. Daha sonraları birçok Avrupa ülkesinde yayılmasına rağmen ülkemizde pek de gelişme gösterememiştir. İlk uluslararası oryantiring yarışı 1968 yılında yapılırken Türkiye'de ise 1970'li yılların ortalarında keşfi gerçekleştirilmiştir. Ülke olarak bu sporun kurumsallaşması açısından dünyayı geriden takip ediyoruz. Türkiye'de ilk olarak Silahlı Kuvvetler bünyesinde gelişmeye başlıyor. Daha sonra 1990'ların sonlarına doğru sivil kulüpler ortaya çıkmaya başlıyor. Federasyonun kurulması ilk olarak Dağcılık Federasyonunun bünyesinde 2002 yılında ortaya çıkıyor. Daha sonra İzcilik Federasyonunda 2004 yılında As Başkanlık olarak temsil ediliyor. 2006 yılında da özel bir federasyon olarak ortaya çıkıyor. Federasyonlaşma sürecine baktığımızda 7-8 yıllık bir mazimiz var diyebiliriz.

Oryantiring sporunu yapabilmemiz için neler gereklidir?

Oryantiring aslında birçok spordan daha avantajlıdır. Çok fazla araç gereç gerekmeden günlük kıyafetleriniz ile yapabilirsiniz. Bize gerekli olan materyallerden bir tanesi harita diğeri de pusuladır. Bu iki materyale sahip olduğunuz takdirde, her zaman ve her yerde yapabileceğiniz bir spordur.

Siz, bu sporla ne zaman ve nasıl tanıştınız? Size ne gibi katkıları oldu?

Benim bu sporla tanışmam askerlik vasıtası ile oldu. Ama askerde bireysel değil de tim şeklinde yapıyordu. Orada oryantiringin yapıma amacı spordan çok, bir bölgeden başka bir bölgeye tim hâlinde hareket etmektir. 70-80 km'ye varan uzun parkurlarda harita ve pusula kullanılırdı. Askerden gel-

dikten sonra doğa sporları ve oryantiring ile ilgili kurslara katıldım. Ondan sonra oryantiring sporuyla olan ilişkiyi artırdım.

"Oryantiring Sporunu Her Yerde Yapılabilir"

Bir futbol veya basketbol gibi bilinirliği olmayan bu sporun sosyal hayatta daha fazla yer alması için ne gibi çalışmalar yapılabilir?

Bizim yaptığımız yarışmalar sadece ormanda yapılan bir spor olarak algılanıyor. Oysaki oryantiring sporu; haritası, planı ve krokisi olan her yerde yapılabilir. Bir bina içerisinde, bir üniversite kampüsünde ya da bir parkta oryantiring yapılabilir. Belli dönemlerde Federasyonun düzenlediği yarışmalarda ya da özel girişim ile düzenlenen yarışlarda şehir içerisinde yapılır. Bu da ister istemez insanların ilgisini çekiyor. Dolayısıyla da o dikkati çeken insanların bir kısmı da oryantiring sporunun nasıl yapılacağını öğrenebilmek için çaba sarf ediyorlar. Bununla beraber oryantiring okul sporları içerisinde girdiği için ilköğretim okullarında her sene yarışmalar düzenleniyor. İlde dereceye girenler, bölgeye; bölgede dereceye girenler ise Türkiye şampiyonalarına gönderiliyor. Dolayısıyla okullarda da bu şekilde yarışmalar düzenleniyor olması daha fazla insanın bu spora ilgi duymasını ve yönelmesini sağlıyor. Önceden 400-500 kişi ile bir Türkiye Şampiyonası yapılırken şimdilerde yaklaşık 1000 kişi ile yapıyoruz.

Eskişehir Oryantiring Kulübü ve Oklubalı Spor Kulübü olarak geçtiğimiz günlerde başarılar elde ettiniz. "Kapadokya Cup Uluslararası Oryantiring Yarışları"na 38 sporcu ile katıldınız ve 14 madalya kazandınız. Ayrıca 5 sporcunuz da Millî Takım aday kadrosunda. Bu başarılar, size ne hissettirdi?

Eskişehir Oklubalı Spor Kulübü ve Eskişehir Oryantiring Kulübü olarak kardeş kulübüz ve bütün yarışmalara beraber katılırız. Bir aile gibi olduğumuz için çok şanslıyız. Kapadokya Cup Uluslararası

Oryantiring yarışlarına 38 sporcu ile katılarak iyi bir derece elde ettik. En fazla derece elde ettiğimiz, en çok madalya kazandığımız yarışma oldu. Oklubalı Spor Kulübü'nden 16 yaşta Elif Gökçe Avcı 1 birincilik, 1 ikincilik ve 1 üçüncülük, Hümeysra Altınışık 1 birincilik, 1 ikincilik ve 1 üçüncülük kazandı. 18 yaşta Aslıhan Pıçak 2 ikincilik, 1 üçüncülük, Nazlı Özkoca 1 üçüncülük, 12 yaşta Bahar Özçelik 1 üçüncülük, Gülce Çelik 1 ikincilik ile toplam 14 madalya kazandı. Oryantiring sporunu 7'den 70'e herkes yapabilir, insanlar özgürdür ve bir zorlama yoktur. Bu sporda insan bir yerden başka bir yere giderken rotasını kendi çizer. Genellikle belli bir kültür seviyesine ulaşmış ya da kendini yetiştirmiş kişiler hobi olarak yapar bu sporu.

"İnsanlar Sporunu Hayatlarının Bir Parçası Hâline Getirmeli"

Bir sporcu, bu sporda başarılı olmak için nelere dikkat etmeli?

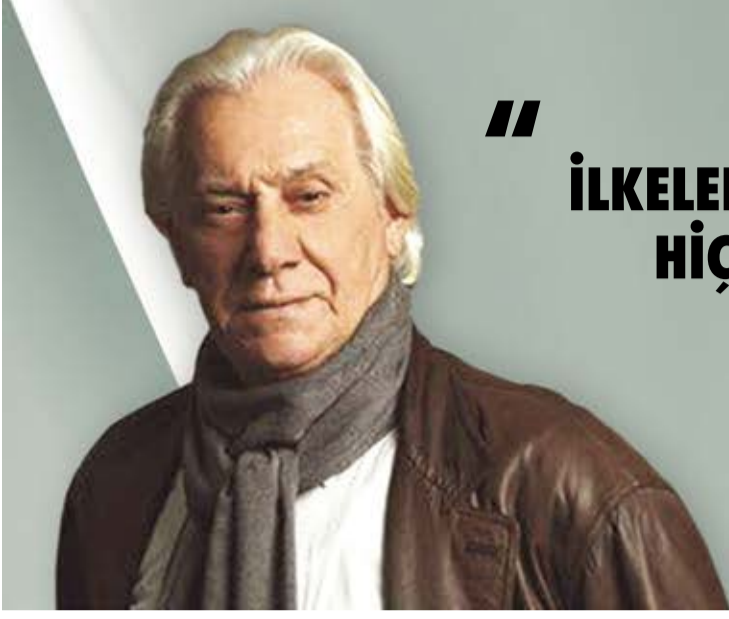
Ben her insanın amatör ya da profesyonel olarak bir sporla ilgilenmesi gerektiğine inanıyorum. Spor yapmak öncelikle kişinin kendisine olan saygısının bir ifadesidir. Her insanın kendi yaşına ve ilgisine göre yapabileceği spor mutlaka vardır. Genel olarak, ilk önce insanın neye ilgisinin ve yeteneğinin

olduğunun tespit edilmesi gerekir. Yetenekli olmak, tek başına yetmemekle beraber mevcut ise düzenli olarak doğru antrenman biçimi ile çalışıp spor yapılabilir. Düzenli çalışmanın yanında diğer önemli ilke, disiplindir. Sadece sporda değil, hayatın içinde de disiplinin her zaman önemli işlevleri vardır. Disiplinli bir şekilde özveri ile antrenman yapan her insanın spor dalı fark etmeksizin başarılı olacağına inanıyorum.

Son olarak, bu spor insanlara sağlıklı yaşam haricinde başka neler katıyor?

İnsanlar bana 'Spor yapabilir miyim?' diye sorduklarında onlara cevabım şu oluyor: "Sen sporu hayatının bir parçası hâline getirebilecek misin?" Çünkü insanlar spora başlıyor, birkaç gün yaptıktan sonra ara veriyorlar; 1 ay sonra tekrar başlıyorlar. Bu çok yanlış bir eylem. İnsanlar kendi sağlıklarına kendileri zarar vermiş oluyor. Her sporda olduğu gibi oryantiring sporunda da gelişme zamanla oluyor. Dikkat derecesi, konsantrasyon seviyesi artıyor, harita daha iyi okunmaya başlanıyor. Bir sporcu kızımız vardı. İlk oryantiringe başladığında 'Ben yapamıyorum, bırakacağım bu sporu.' demişti. Disiplinli ve öz güvenli çalışması ile şimdi, Millî Takımımızın aday kadrosunda yer alıyor. Önceden de dediğim gibi pes etmeden disiplinli bir şekilde çalışsak sadece sporda değil hayatımızın her alanında başarılı oluruz.

// İLKELERİMDEN HİÇ VAZGEÇMEDİM //

Bülend KARPAT

M. Sezer KIZILATEŞ

Adınız Bülend mi Bülent mi? Öncelikle bunu öğrenerek başlayalım.

Adım Bülend. Öyle olunca daha büyük bir anlam kazanıyor. Bülend; farsçada yüce, yüksek anlamına geliyor. Dedemin bilinçli bir şekilde koyduğu bir isimdir, öyle nüfus memurunun bir hatası, vesaire değil. Ben de oğlumun ismini Levend koydum mesela. Onun isminin sonu da 'd' ile bitiyor.

“İstanbul Erkek Lisesi Mezunuyum”

Nasıl bir eğitim aldınız?

Mersin doğumluyum. Memur çocuğu olduğum için çok şehir dolaştık. İlkokulu Mersin’de, ortaokulu Adana’da bitirdim. Benim liseye başladığım yıl ise İstanbul’a geldik. İstanbul Erkek Lisesi’nde okumaya başladım. Ülkenin en köklü liselerinden birisi ve her anlamda harika bir okuldu. Sporla beraber yürüttüğüm için çok zorlanarak ancak bitirebildim okulu. Lise gibi çok önemli bir dönemi, çok iyi bir eğitim alarak tamamladım.

Spor hayatınız nasıl başladı?

Ortaokul döneminde itibaren futbol oynamaya başlamıştım. Kaleciydim. Daha 14 yaşındayken Adana İdman Yurdu’nda bana lisans çıkarmışlardı, yasal olarak yaşım tutmamasına rağmen. Bir yandan da atletizm yapıyordum. Lisede okulun voleybol takımında oynadım. Galatasaray altyapısında hem basketbol hem de futbol seçmelerine katıldım. ikisini birden kazandım ama basketbolu seçtim.

“51 Sayı Atarak Türkiye Rekoru Kırdım”

Profesyonel bir oyuncu olma süreciniz nasıl gelişti?

Galatasaray’ın basketbol takımında ciddi bir şekilde oynamaya başlamıştım. Bir maçta, rakibimiz Vefayıldız’a 51 sayı atarak Türkiye rekoru kırdım. Bu rekoru, 1982 yılında Yugoslavya’da oynanan bir karşılaşmada levent Topsakal 82 sayı atarak kırdı. Benim dönemimde 3 sayılık sistemin olma-

dığını da eklemeliyim. Genç mili takımlarda oynamaya başladım. “Türk basketbolu yeni bir yıldız kazanıyor” diye başlıklar atılmaya başlandı. Ama Galatasaray A Takımı’na çıkamadım; kadroda çok kaliteli oyuncular vardı. Ankara’dan bir teklif aldım ve kabul ettim.

Mücadele dolu bir süreç baş- ladı diyebilir miyiz?

Ankara DSİ o yıl 2. Lig’den 1. Lig’e çıkmıştı, iyi bir takımdı. 2 ve 3 numara oynuyordum. A Milli Takım aday kadrolarına sürekli olarak çağırılıyordum. Tam o dönemde Ordu Milli Takımı da Dünya Şampiyonası’na katılacağı için bana, “Sen çabucak askere git.” dediler. Ben de gittim, Muhafız Gücü takımında da forma giyerek askerliğimi bitirdim. En formda olduğum yıllardı.

“İsviçre’ye Transfer Oldum”

İsviçre’ye nasıl transfer oldunuz?

Askerden geldikten sonra 1. Lig’de oynamaya devam ettim. Fransada özel bir turnuvaya katılmıştık; orada sayı kralı oldum. İsviçre’nin Strasbourg takımı da beni görmüş, beğenmiş, transfer teklifi yaptılar. Başta Türkiye’de mutlu olduğumu düşünsem de sonradan, “Gitmeliyim.” dedim. O zamanlarda daha yurtdışına transfer olayları gibi bir etkileşim yoktu hiç. Fransadan sonra İsviçre şampiyonu takımdan, “Gel bizde oyna.” dediler.

Uzun İsviçre kariyeriniz böylelikle başlamış oldu.

İsviçre’nin en köklü takımlarında biriydi. 28 yaşına kadar 4 yıl dolu dolu oynadım orada, çok mutluydum. Ama ciddi bir sakatlık geçirdim. Bağlarım yırtıldı. Ameliyat olmam gerekti, çok uzun bir iyileşme süreci gerektireceği için olmadım. Tedavi gördüm, kasıklıkla oynadım ama devam etmedim. Bırakmak zorunda kaldım aktif sporu.

“İsviçre’de Hem Basket- bol Antrenörlük Lisansı Hem de Hakemlik Kokartı Aldım”

Antrenörlük kariyerinizin başlamasına vesile oldu bu ayrılık öyleyse.

Öyle oldu. İsviçre’de oynadı-

ğım takım, basketbol hayatımı noktaladığımda, bana antrenörlük teklif etti; kabul ettim ben de. Sadece 1 hafta onların bir genç takımını çalıştırdım. Sonra gidip başkana, “Ben çalıştıramam bu takımı.” dedim. Oyunculuk ile hocalığın çok farklı işler olduğunu fark ettim. En iyisi 2. Lig’de bir takımı çalıştırarak başlamalıyım diye düşündüm. Bern Spor Akademisi’ne gittim. Orada antrenörlük lisansımı aldım. İsviçre’de antrenörlük yapmak için hakem de olmak gerekiyordu; hakemlik kokartımı da aldım. Alt seviyelerde maçlar yönettim.

Türkiye’ye dönüşünüz nasıl oldu?

1983 yılında, 39 yaşlarındayken döndüm Türkiye’ye. “Ben antrenörüm, o kadar tecrübem var. Bana iş verin, en azından bir yıldız takım çalıştırayım.” dedim. İş bulamadım. Taksim’de bir caz kulübü açtım. Çok da uzun bir zaman sürmedi bu girişimim. Derken, Eczacıbaşı Basketbol Altyapı Sorumluluğu teklifi aldım ve orada çalışmaya başladım. Daha sonraki yıllarda Galatasaray Basketbol Okullarını kurdum. Antrenörlük yaptım.

Nasıl bir basketbol koçuydunuz?

Oyuncularımın dışarı çıkardım, gezerdim. Sahanın içi ile dışının arasındaki farkı anlatmak istedim hep. Bir yere gidildiğinde nasıl davranılacağı, nasıl yemek yeneceği, hangi kitapların okunabileceği, müzik tarzının nasıl seçilebileceği gibi konularda öğütler verdim onlara, yol gösterdim. Bunun yanında çok koşan, yarı saha pres yapan, hızlı oynayan bir felsefeyle sahadaydım benim takımlarım. Bu prensiplerden hiç vazgeçmedim.

“NBA Maçları Anlattım”

Basın sektörüne girişiniz nasıl gerçekleşti?

Star Tv İlk özel televizyon hamlesini yaptığı zamanlarda NBA basket maçlarını anlatacak bir spiker arıyormuş. Ben de 1988 yılında Amerika’ya University of Kentucky’ye gidip; orada 3.5 ay basketbol eğitimi almıştım. Amerikan basketbolunu, kolej liglerini, NBA’i çok iyi takip ediyordum. Bu maçları Amerika’daki gibi çoş-

Modern çağın çözüm bulamadığı en büyük problem, günlük yaşamın koşuşturmacasına zaman yetirememek. Günün sonunda kahvemizi elimize alıp, bir film izleyip yorgunluğumuzu atamıyoruz. Bırakın kendimize kaliteli vakit ayırmayı; tüm vaktimizi işimize verdiğimiz hâlde birçoğumuz kariyer hedeflerine ulaşmakta güçlük çekiyor. İşte tam bu ortamda, Bülend Karpat’ın, profesyonel basketbol kariyerine sahip bir sporcu, kokartlı İsviçre Basketbol hakemi, birçok basketbol takımında altyapı koordinatörlüğü yapmış bir idareci, Bakırköy’ü Türkiye Basketbol 1. Ligi’ne çıkarmış bir baş antrenör, ilk şampiyonlar ligi ile NBA maçlarını sunan bir spiker ve çok bilinmeyen spor branşlarının ilk yayınlarını yapmış bir televizyoncu olması ilginç değil mi? Bu kadar değişik alanlarda nasıl çalıştığını, başarılarını, kısacası; hayat hikâyesini dinledik kendisinden.

kuyla sempatik tavırlarla anlatmam istendi; kabul ettim. Star’ın ilk yayını yaptım.

Medyaya geçmiş oldunuz bu süreçten sonra yani.

İşler ciddileşince bir karar vermek zorunda kaldım. Aslında basketbolda lise takımlarıyla büyük başarılar yakalamış, Bakırköy’ü 1. Lig’e çıkarmıştım. Kariyerli bir antrenör olabilirdim. Ama medyayı seçtim. Eşime de fikrini sormak istedim. Basketbol antrenörlüğünün çok vakit alan bir iş olduğu için, “Yarın kurban keseceğim.” dedi, çok sevindi. Öyle olunca içim rahat bir şekilde televizyonun yolunu tuttum.

Medyada işler hep yolunda mı gitti?

Çok farklı projelerin içinde oldum. Türkiye Ligi maçlarında saha içi röportajları yaptım. Şampiyonlar Ligi maçlarını anlattım ve Şampiyonlar Ligi Özel programını yaptım. Hatta ana sponsorlar arasında Avrupa’daki en iyi şampiyonlar ligi programı seçildik.

“İngiliz Spiker Beni Güldürdü”

Dünyanın en özel ligini anlat- mak nasıl bir süreci beraberinde getirdi, neler hissettirdi size?

Maç anlatmak için ilgili ülkeye gittiğinizde sizi havaalanında karşılarlar. Otelinize götürür, toplantıya ne zaman gideceğinizi öğrenir, günlük programınızı verirler. Mükemmel bir sistem vardır. Çok güzel tesadüfler, ilginç olaylar yaşarsınız. Bir keresinde bir Trabzonspor maçını anlatırken yanımda İngiliz Sky Tv’nin spikeri oturuyordu. Ben maç anlatırken bir kulaklıktan rejiji dinlerim, diğer kulaklığı ise stadyumun seslerini dinleyebilmek için takmam. Spikerin bizim oyuncuların isimlerini telaffuz ederken; Hami’ye; hamaay, Lemi’ye; lamaay dediğini fark ettim. Sondaki ‘i’ harflerini İngilizcedeki şekliyle ‘ay’ diye seslendiriyordu. Maçı anlatırken kulaklığı çıkarıp kahkahalar atıp sonra devam etmiştim.

Güçlü bir sesiniz var, şarkı söylediniz mi hiç?

Gençlik yıllarında söyledim. Biliyorsunuz o yıllarda herkesin farklı hobileri olur. Ben de müzik

yapardım. Herkesten, “Sesin çok güzel hadi bir şarkı söyle.” gibi tepkiler aldıkça ve şarkılar söyledikçe bir ara kendimi orkestrada buldum. Amatör bir süreçti tabii bu.

“Bizi İzlemeye Devam Edin” Benim Buluşum”

Ülkenin ilk televizyoncularından birisini olarak bunu ilk ben buldum dediğiniz bir şey var mı?

“Bizi izlemeye devam edin.” tabirini ilk kez ben kullandım. Yayıncılıkta bir ‘q’ kelime vardır. Onu söylediğinizde reklama gider veya bandı yayına sokarsınız, komut verir yani. Bize de öyle bir şey lazımdı. “Napalım, ne edelim” diye bir süre düşündükten sonra ‘q’ kelimeyi bulmuştuk.

Farklı spor branşlarıyla ilgilendiniz mi?

Tabii ki ilk bocce yayınlarını yaptım, kurallarını anlattım. İsviçre’den Bocce Federasyonu başkanı geldi ve Türkiye’de federasyon kuruldu, bu aşamalarda hep yakından ilgilidim.

Stret Ball organizasyonlarıyla tüm türkiyeyi gezmişsiniz. Amacınız neydi?

7 yıl boyunca İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa ve Adana’da street ball organizasyonlarında yapılan çekimlerin sunuculuğunu yaptım. Triatlon ve plaj voleybolu ve Avrasya Maratonu ilk kez Star’da yayımladık. Diyarbakır Engelliler Haftası için bir hafta boyunca orada kaldım ve organizasyona katkı verdim. Bunları hep ülkemizde spor kültürünün oluşması için yaparak yaptım.

Medyadaki başarınızın sırrı neydi?

Bilgi birikimi ile doğrudan ilişkili bir şey. Televizyon için konuşuyorsak orası güzel insanların yeri. Ekrandakilerin parlaması gerekiyor. Erkeğin yakışıklı ve karizmatik; kadının güzel ve fotojenik olması gerekiyor. Bu işin sadece görüntü kısmı. Diksiyon, ses tonu, artikülasyon, vurgu ve Türkçeye hakim olmak şart. Bir muhabir için ise yaratıcılık, pratik zekâ ve soru sorma becerisi çok önemli şeyler.

